IŞIL ŞAHİN · İNCİ ÖZDEMİR

DEDEM BİR JAPON BALIĞI

Işıl Şahin, 1987'de İzmir'de doğdu. Ege Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Almanya'da çocuklar, gençler ve dezavantajlı yetişkinlerle bire bir çalıştığı bir projede yer aldı. Akabinde, Günışığı Kitaplığı'nda editörlük asistanlığı ve Pegasus Yayınları'nın gençlik ve çocuk departmanında editörlük yaptı. Şu anda, Almanya'da "Sosyal Pedagoji" alanında üniversite eğitimine devam ediyor.

İnci Özdemir, 1988'de İstanbul'da doğdu. Uludağ Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldu. Günışığı Kitaplığı'nda web ve sosyal medya sorumlusu, Mbsays'te müşteri ve sosyal medya yöneticisi olarak çalıştı. Almanya'da, dezavantajlı çocuklarla birlikte boş zaman etkinlikleri üzerine çalıştığı bir yıllık projede yer aldı. Şu anda Almanya'da yaşıyor ve sosyal medya uzmanı olarak çalışmalarına devam ediyor.

Pelin Turgut, 1986 yılında Söke'de doğan ve Bodrum'da büyüyen Pelin Turgut, Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım bölümünden mezun oldu. Öğrenim yılları boyunca ve sonrasında birçok karma sergide ve projede yer alan sanatçı, 2018 yılı itibariyle çeşitli yayınevleri için çocuk kitapları resimlemeye başladı. Çocuk yaşlarında "Büyüyünce çocuk kitabı olucam" diyen Pelin Turgut, 2018-2019 yıllarında 9 adet çocuk kitabı resimledi. Çocukluk hayalini gerçekleştirebilmek için tasarım ve illüstrasyon çalışmalarını halen Bodrum'daki atölyesinde sürdürmektedir.

Çınar Yayınları: 165
Çocuk: 71

© 2019, Çınar Yayınları

Yayın yönetmeni: Burcu Aktaş

Kapak tasarımı ve resimleyen: Pelin Turgut
Sayfa tasarımı: Pınar Demirhan

9. basım: Mayıs 2022, İstanbul
ISBN 978-975-348-436-7
Çınar Yayınları sertifika no: 40620

ÇINAR YAYINLARI
Ömer Avni M. Emektar S. No:18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL
Telefon: (0850) 277 04 15

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
34310 Haramidere/İSTANBUL Tel: 0212 412 17 77 Sertifika No: 44451

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Çınar Yayınları, Kırmızı Kedi Yayınevi'nin tescilli markasıdır.

IŞIL ŞAHİN · İNCİ ÖZDEMİR

Dedem
Bir Japon Balığı

Resimleyen: Pelin Turgut

ROMAN

çınar

1

Batı Anadolu'nun en yavaş koşucusu geliyor!

Alarm acı acı çalıyor. Annem bağırıyor: "Mete sandvicini almadan çıkma, ödevlerini de unutma!"

Servis korna çalıyor. Şimdi de Erkan Abi seslendi: "Aslanım her sabah seni mi bekleyeceğiz yahu?"

Of, yine geç kalıyorum.

Dion neden beni uyandırmadın?

"Miyav!"

Miyav tabii ya! Erken kalkmak, ödevlerini yapmak ve okula gitmek zorunda değilsin. Hiçbir sorumluluğun yok, büyüyünce ne olmak istediğine karar vermen gerekmiyor. Hayat kedilere güzel!

Şimdi de babam çıktı sahneye: "Akşam dedene yemeğe gideceğiz, unutma!"

İstemiyorum ama gitmeyi! Hiç sordunuz mu bana!

Çorabımın teki nerede Dion, yine sen mi aldın? Hayır, oyun zamanı değil şimdi. Acele etme, okula ve servise yetişme, bu arada bir şeyleri unutmama zamanı. Çiftini yitirmiş çoraplar koleksiyonumdan mavi çorabımı seçtim. Sevgili mavi çorap, sarı çorabımla yeni bir sayfa açmaya ne dersin? Merak etme, kimse görmeyecek sizi. Hem görseler bir şey olmaz ki! "Davul dengi dengine çalar, elmayla armut toplanmaz," demişler biliyorum ama kim takar.

"Meteee, acele et, ödevlerini almayı unutma!"

"Daaat daaat! Meteeuuaaeei!"

"Miyavvv!"

"Mete!"

Koş Mete koş.

"Kırık basamağa dikkat et, Mete!"

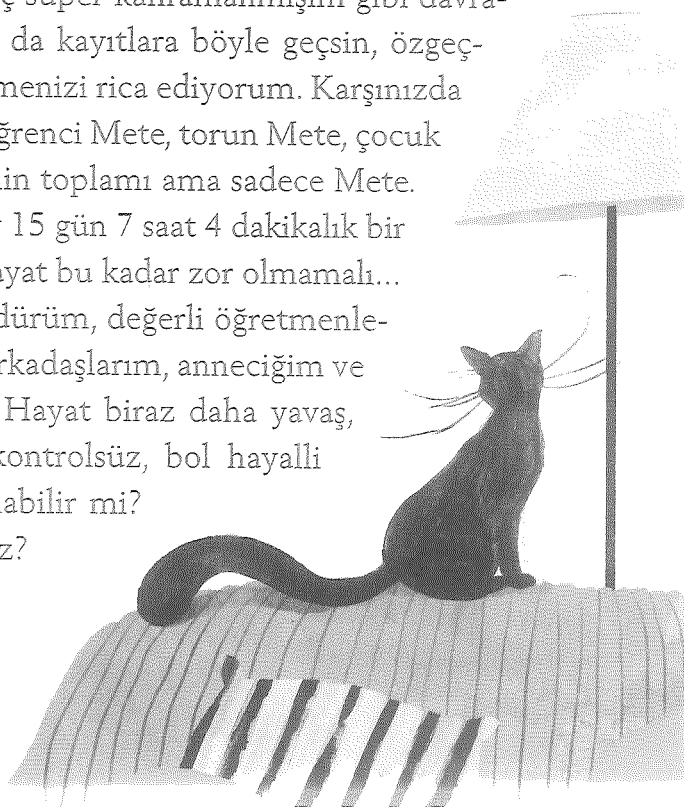
Ah, zavallı bacağım!

"Ödevlerini yaptın mı Mete? Yatağını topladın mı Mete? Yine mi yüzünü yıkamadın Mete! Kalemini kaybettiğin arkadaşından özür dilemeyi unutma Mete. Öğretmenini iyi dinle Mete. Yaramazlık yapma Mete. Fazla abur cubur yeme, çikolata yerine meyve ye Mete." Ne alakası var ki, tatları aynı değil!

Örümcek adam mı, Batman mi Mete? Öyleyse eğer, bana hiç süper kahramanmışım gibi davranılmıyor. Bu da kayıtlara böyle geçsin, özgeçmişime eklemenizi rica ediyorum. Karşınızda oğul Mete, öğrenci Mete, torun Mete, çocuk Mete, hepsinin toplamı ama sadece Mete.

10 yıl 8 ay 15 gün 7 saat 4 dakikalık bir çocuk için hayat bu kadar zor olmamalı...

Sayın müdürüm, değerli öğretmenlerim, sevgili arkadaşlarım, anneciğim ve babacığım... Hayat biraz daha yavaş, biraz daha kontrolsüz, bol hayalli ve oyunlu olabilir mi?
Hiç mi olmaz?

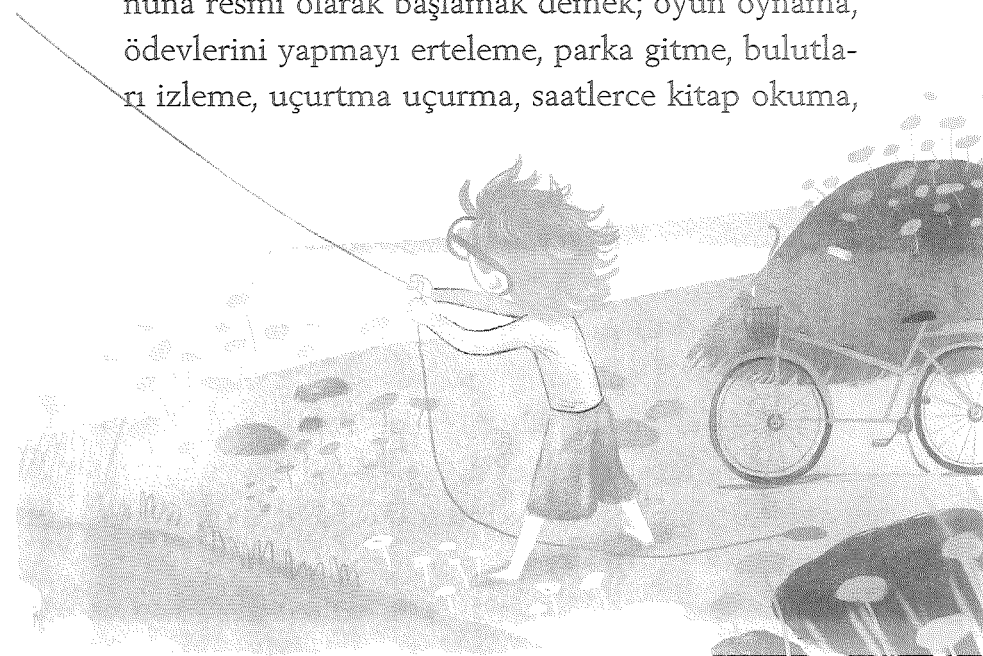

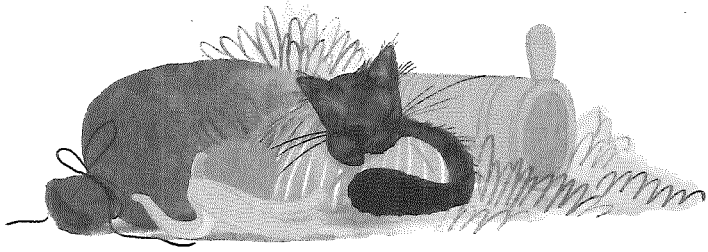

2

Son on yılın en güzel cuma akşamı

Bir türlü bitmek bilmeyen diğer günlerin gıpta ettiği, günlerin başkanı, birincilik madalyası takılası, hakkında şiirler yazılıp şarkılar söylenesi, pek değerli bir cumayı daha devirdik. Cuma benim için hayatın başladığı gün. Çünkü cuma demek hafta sonuna resmi olarak başlamak demek; oyun oynama, ödevlerini yapmayı erteleme, parka gitme, bulutları izleme, uçurtma uçurma, saatlerce kitap okuma,

hayal kurma, çizgi film izleme, bazı çocuklar için de sadece futbol demek –ben pek sevmesem de–.

Bu cumaya kedim Dion'la ilgilenerek başladım. Dion benim Küçük Prensim ve en iyi arkadaşım.

Biraz Dion'dan bahsedeyim size. Onu sokakta bulduğumda henüz altı haftalıktı. Zayıftı ve pireliydi. Kardeşlerinin aksine oyunlar oynamıyor, sadece uyuyordu. Annemin karşı çıkacağını bile bile onu eve getirdim. Yoksa dışarıda ölebilirdi. Bu zamana kadar eve giren karıncalara savaş açan, çok öttükleri için dışardaki kuşlara bağıran annem, Dion'u kucağına aldı, öpüp kokladı ve hiç zaman kaybetmeden onu veterinere götürmemiz gerektiğini söyledi. Ona biberonla süt içirdi. Bir kardeşim mi olmuştu? O zamandan beri 5 ay, 2 hafta ve 37 dakika geçti. Dion şimdi parlak siyah tüylü, tertemiz, tombul ve sağlıklı bir kedi. Ancak hâlâ çok uykucu ve tembel... Her ne kadar asil duyguların, zarafetin prensi olsa da onun da ilgiye, oyun oy-

namaya, ortalığı karıştırmaya, şımarmaya ihtiyacı var. Annemin Dion'u sevdiğini biliyorum ama tüm sorumluluğun bana ait olduğunu söyledi. Annem, sorumluluk kelimesine âşık bence.

Dion dikkati dağınık gibi görünse de sizi dinler ve sizinle kedice konuşur, tabii anlayana. Kedilerin iyi birer dinleyici ve bilge oldukları pek bilinmez. Doğaları gereği oyuncu, obur, uykucu ve bilgedirler. Titizlik dışında biraz biz çocuklara benziyorlar aslında, en azından bana. Ben yüzümü yıkamaya üşenen biriyken Dion kendini temizleme ayinlerine doyamıyor. Tembelliğimiz ve üşengeçliğimiz ise aynı ama benim tembellik hakkım sadece hafta sonları.

Cuma da, tembelliğimin resmi başlangıç günü. Okulu son sürat tamamlayıp eve döndükten sonra, yine son sürat ödevlerimi bitirdim. Annem ödevlerimin bittiğinden emin olduktan sonra asayiş berkemal.

Ancak bu cuma tam tembellik partisine başlamıştım ki annem yine kapıyı çalmadan odama daldı ve kalk borusunu üfledi. Partileyen Mete'den, ders çalışan Mete moduna geçmek için zamanım bile olmadı.

"Mete hadi, hazırlan dedene gidiyoruz!"

Canım cumam, güzel cumam annemin hadi demesiyle gölgelendi. Dedeme gideceğimizi tamamen unutmuşum, keşke onlar da unutmuş olsaydı. Anneme, "Odama girmeden önce kapıyı çalman gerekir, kibar olmak bunu gerektirir," diye çıkışacaktım ki, annem mahcup gözlerle bana bakarak açık kapıyı tıklattı. "Yine olmadı, değil mi?" dedi. Gülüştük. Kaderime razı ve anneme kapı çalma eğitimi vermeye kararlı olarak, dedeme gitmek üzere hazırlandım.

İtiraf etmem gerekirse dedemden biraz korkuyorum. Bunu şimdiye kadar anneme ve babama söylemedim, ama Dion'a biraz çıtlatmış olabilirim. Çünkü böyle bir şeyi duyan herhangi bir yetişkin, nedenleriyle ilgilenmeden, "Ayıp, böyle söylenmez," diyerek tepki verir.

Ancak o gün, arabayla dedeme doğru yol alırken dayanamadım ve "Baba, dedem neden bu kadar tuhaf?" diye sorabildim.

Babam şaşkınlıkla, "O da nereden çıktı şimdi?" diye cevap verdi.

"Dedem, annem ve beni her defasında tanımıyormuş gibi davranıyor çünkü," diye açıkladım. Bunu duyan annem ve babam kahkahayı patlattı. Kendimi aptal gibi hissettim. "Ne oldu ki, gülecek ne var bunda?" dedim. Somurtarak camdan dışarı baktım.

Dedem çoğu zaman, bizi hayatında ilk kez görmüş gibi davranıyor. Bunun tek açıklaması, onun bizi korkutmak istemesi olabilir. İşte bu yüzden dedeme içten içe kızgınım.

Ardından babam, "Deden hasta Mete, kaç kere söyledik bunu sana," dedi.

"Hasta falan değil. İnsanları korkutmak ne zaman bir hastalık oldu? Dedem dolunay çıkınca kişiliği değişen insanlar gibi bence," diye cevap verdim. Genellikle içimden konuşsam da ağzım iyi laf yapar aslında. Annem o lafı nereden öğrendiğimi sorduğunda, cevap vermeme fırsat kalmadan dedemin evine çoktan ulaşmıştık! Oh be, anneme okuduğum kurt adam kitaplarını tek tek anlatamam şimdi.

Dedem bizi karşısında görünce tam da beklediğim gibi sadece oğluna, yani babama sarıldı. Anneme ve bana bakarken uzaklara daldı. Dipsiz bir kuyu gibi bomboştu gözleri. İçine bir taş atsam belki sesini bile duyamazdım. İşte bu beni korkutuyordu. Bir yandan da, boynuna kolye gibi taktığı düdüğüyle komikti aslında.

Sonra birden, "Sizler oğlumun arkadaşlarısınız galiba. Hoş geldiniz, içeri buyurun lütfen," dedi. Ardından bize kim olduğumuzu sordu.

Ben sinirle, "Ben çok kötü kötü kötü bir kurdum," deyince, dedem bu cevaptan hoşlanmış gibi gülümsedi. "Bana büyük büyük büyük dişlerini göster o zaman," dedi. Dişlerimi gösterdim, hıırrrr! "Sen bu dişlerin büyük olduğunu mu düşünüyorsun? O zaman bir de benimkilere bak, HIIIRRRRÖÖÖÖGGGIIIHHHRRR!" demesinin ardından âdeta şimşek çaktı, gök gürledi ve dedem koca göbeğini tutarak bir kahkaha patlattı. Takma dişleri yerinden fırlayacak diye çok korktum. Ahmet: 1, Mete: 0.

Annem ve babam benim bu tavrıma, "Hişşt, çok ayıp," diyerek kızdı. Hatta annem, omzuma bir de çimdik attı. Hiç hoş değil anne!

"Anne ya, ne yapabilirim, sıkıldım artık her defasında kendimi tanıtmaktan. Alnıma ismimi yazıp

asacağım bir dahaki sefere. Hem neden kızıyorsunuz ki? İki dakika sonra nasıl olsa unutmayacak mı?" dedim. "O da benimle dalga geçti, ona neden kızmıyorsunuz!" Sesimdeki isyankâr ton, arabesk şarkı yarışmasını kazanacağımı müjdeler gibiydi. Somurtarak içeri girdim.

Dedem, "Sizin için enfes bir kahvaltı hazırladım. Hadi, çayı soğutmadan sofraya oturun," dedi ve beni kurtardı.

Kahvaltı mı? Kahvaltı sabah yapılmaz mı, gibi bir soru oluşsa da zihnimde bozuntuya vermedim. Sofraya geçerken annem ve babamın gözleri, dedem ve benim ayaklarımıza takıldı. İkimiz de farklı renk çoraplar giymiştik. Birbirlerine bakıp gülümsediler. Dedemin de benim gibi modaya aykırı olması hoşuma gitmişti.

Dedem kendisinden beklenmeyecek bir marifet göstererek sofrayı donatmıştı. Ancak bir tuhaflık vardı ve elbette bu tuhaflık ben Dedektif Mete'nin gözünden kaçmadı.

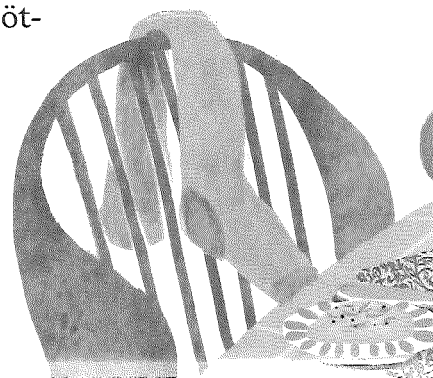
Ne olduğunu fark ettiğimde önce şaşkına döndüm, ardından çok eğlendim: Dedem fırın eldiveni olarak eline bir çorap geçirmiş, kızarmış ekmek tepsisini fırından çıkarıyordu. Önceden hazırladığı omleti çay tabaklarına koymuş, çayları ise çorba tabaklarına...

Yanlarında birer çorba kaşığı... İnce ve uzun uzun kesilerek hazırlanmış kızarmış patatesleri küçük kahve fincalarına doldurmuştu. Tüm tabakların yanında birer çikolata vardı. Yine bozuntuya vermeden sofraya oturduk. Dedemin bu kural tanımaz ve yeni usül kahvaltısına, pardon akşam yemeğine hayran kaldım. Akşam kahvaltısı da fena fikir değilmiş.

Babam ortamdaki tuhaflığı yumuşatmak istercesine, "Dedenin omleti müthiştir Mete. Ben senin yaşlarındayken küçük bir çiftlikte yaşardık ve birçok tavuğumuz vardı. Babamın taze yumurtalardan yaptığı omleti, 'sen daha çok yedin, hayır asıl sen daha çok yedin', diye bir türlü paylaşamazdık. Sonrasında bu şehire geldik ve o omletin lezzetini orada bıraktık. Artık öyle tavuklara, öyle yumurtalara ulaşmak kolay değil. Günışığı görmemiş tavukların yumurtalarını yiyoruz ancak babamın omleti hâlâ çok güzel," dedi.

Dedem on parmağını da göstererek sırıttı. "Sihirli parmaklar... Hâlâ iş görüyor," dedi ve neşeyle düdüğünü öttürdü.

Omlette benzersiz bir tat bulamadığım halde, 10 yıl 8 ay 15 gün 19 saat 20

dakikalık hayatımdaki en güzel ve en eğlenceli kahvaltıyı yaptığımı fark ettim. Hiç yorum yapmadım, sadece, "Eline sağlık, dede," diyerek kahvaltı masasından kalktım. Yüzünde sıcak bir ifade belirdi dedemin.

"İnanmıyorum, sen torunum Mete'sin, yine tanımadım seni, değil mi? Çok özür dilerim. Yaşlılık kötü... İnsana, sevdiklerini, anılarını, mutluluklarını unutturuyor," dedi. Hüznü, yüzündeki her kıvrımda dolanıyordu. "Bak, burada birçok fotoğrafın var," diyerek duvarı gösterdi. "Unutmayayım diye

asmıştım, ama yine de unutmuşum," diye utanarak gözlerini kaçırdı benden. Sonra birden neşeyle, "Gittikçe şapşikleşiyorum, bence yaşlılığın en güzel yanı bu," dedi durumuyla eğlenerek. "Hatta ben sana bir bere almıştım. Kış geliyor, okula gidip gelirken takarsın diye," dedi. Sonra koşarak odalardan birine girdi. Sonra başka birine, sonra mutfağa... "Nereye koyduğumu unuttum. Ama telaş yok hemen hatırlayacağım," dedi kafasını odanın birinden uzatıp. Sonra yanımıza geldi, çenesini avucunun içene aldı ve duvardaki fotoğraflara kitlendi. Koşarak fotoğrafıma giydirdiği bereyi aldı ve sırıtarak yanımıza geldi. "Buldum! Al ve güle güle kullan."

Dedeme karşı buz tutmuş kalbimin, esaretinden tamamen kurtulup uçmaya başladığını fark ettim. Onun hakkında düşündüklerim için kendimi kötü hissettim. Buruk bir teşekkürle bereyi aldım ve başıma geçirdim. Artık kim ne derse desin, yaz kış başımdan çıkarmayacağım. Dedeme, "Bence unutmak çok eğlenceli. Haydi hep birlikte şapşikleşelim," diyerek sarıldım. Anne ve babamın gözleri doldu. Sanırım bu sahne onları çok duygulandırmıştı. Bir cuma akşamına da böyle eğlenceli ve dokunaklı bir final yakışırdı.

3

Lunapark: Büyüklere rağmen, büyükle çocuk olma yeri

Günaydın Dion... Günaydın çizgili pijamam... Günaydın yeni berem... Günaydın uzun zamandır kullanmadığım kaykayım... Günaydın Kızılderili maskem... Günaydın yeni kitabım... Günaydın saçı sakalı birbirine karışmış çim adamım!

"Mete hadi kalk artık, kahvaltı hazır!"

Günaydın anne ve kızarmış ekmek kokusu! Günaydın gece, yine görüşürüz!

Bugün günlerden cumartesi. Mete Sözlüğü'nde, "süpersonik bir gün bitti, bir diğeri başladı" demek. Cumartesi gününün şanına yakışacak planları hızlıca gözden geçirip içlerinden en parlağını seçtim ve kahvaltı masasına oturdum. Annemle babama, dedemle lunaparka gitmeyi önerdim.

"En sevdiğiniz çocuğunuz, biricik oğlunuz Mete'yle eğlence ötesi bir güne hazır mısınız? İsterse

dedem de gelebilir," dediğimde anne ve babamın gözleri şaşkınlıktan kocaman oldu. Dört tane şüpheci göz, "Normalde dedeni ziyaret etmekten bile hoşlanmayan sen, nasıl oldu da dedenle lunaparka gitmeyi istedin?" diye sorar gibiydi.

"Bana uyar," dedi babam. Bir oy cepte.

"Ben de çay ve sandviç hazırlayayım o halde," dedi annem.

Benim oyum zaten belli. Üç evetle oylamayı kazandım! Size bir sır vereyim: Bizim evde yapılan her oylama bu kadar adil sonuçlanmayabiliyor. Bugün şanslı günümdeyim.

Kalbimin orta yerine bir darbukacı oturdu ve *dum rak taka tak tak taka rak taka* çalmaya başladı. Darbukacı çaldı en sevdiğim tişörtüm bana göz kırptı; o çaldı, berem kuğu gibi süzülerek başıma kondu. Darbuka çaldı, ben dans ettim!

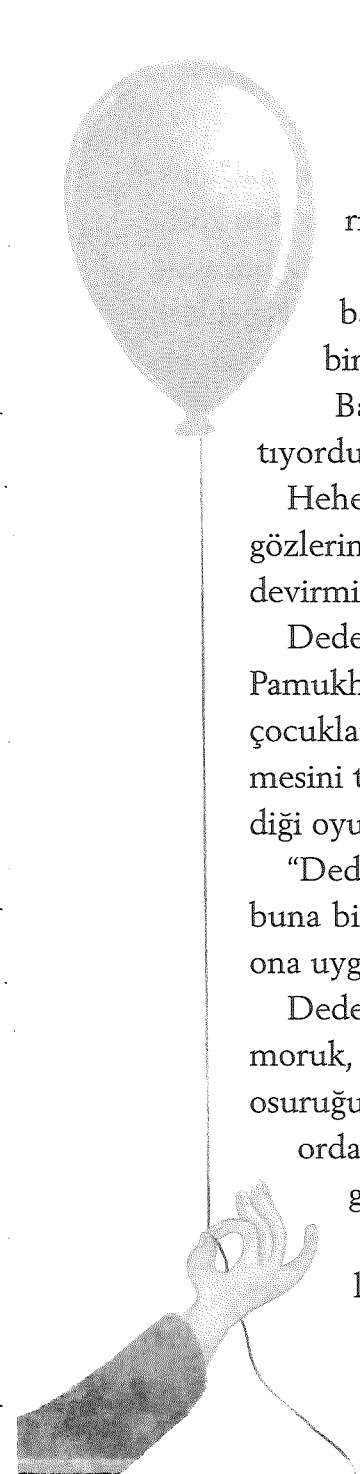
Dedem, kapıda bizi yine aynı soruyla karşıladı: Biz kimdik? Babamın arkadaşları mıydık? Bu kez kendimi Peter Pan olarak tanıttım. Dedem de ardından, "Peter, o zaman bizi Varolmayan Ülke'ye götür," deyip muzip bir ifadeyle düdüğünü öttürdü. Dedem Peter Pan'ı ve Varolmayan Ülke'yi unutmamıştı. Vay canına, işte bu alkışlanırdı! Artık, de-

demin gözlerindeki kuyunun içine "Bombaa!" diye bağırıp atlamak istiyordum. Yere çakılmaktan korkmuyordum. Biliyordum ki, o kuyu uçsuz bucaksız denizlere, okyanuslara açılıyor. Rengârenk balıklar, yunuslar, denizatları hatta köpekbalıkları, ahtapotlar, denizanalarıyla beraber yüzmek, dedemi keşfetmek istiyordum.

Dedem, çocuksu bir heyecanla, "Atlıkarıncaya da bineriz değil mi?" diye sordu. Ancak babam, atlıkarınca için biraz büyük olduğunu ve yaşına uygun bir oyuncağa binmesi gerektiğini söyledi. Elbette dedem bunu umursamadı. "Hadi oradan, dünkü çocuk! Bu yaştan sonra bana nasıl davranmam gerektiğini... Neydi o kelime? Dikte... Dayatmalı bir şeyler... Hah buldum: söyleme," diye çıkıştı babama. Anlaşılan yetişkinlerin öğütleri bende kafa karışıklığı yaratsa da dedem bu durumla eğlenmeyi iyi biliyordu.

Fişek hızıyla lunaparka geldik. İnsan sevdiği şeyleri yaparken zaman hızla akar. Ne enteresan! Annem bereyi çıkarmamı istedi. Hava yeterince sıcaktı, haklıydı. Ama söz vermiştim çıkarmayacağıma. "Çıkarmayağım anne, karışma bana!"

"Mete, senin dilin iyice uzadı. Sinirlendirme beni, çıkar şu bereyi!" dedi annem. Sinirlendirme diyordu ama çoktan sinirlenmişti.

"Dilim uzamadı. İstersen gösteririm," dedim ve anneme dil çıkardım.

Annem öfkeden delirmiş bir halde babamdan yardım istedi. "Şu oğluna bir şey söyler misin lütfen?"

Babam sarı bıyıklarının altından sırıtıyordu.

Hehe, demedi bir şey işte! Annem şimdi gözlerini devirecek dememe fırsat kalmadan devirmişti bile.

Dedem ise bambaşka bir boyuta geçmişti. Pamukhelva aldı kendine. Balon almak için çocuklarla kuyruğa girdi ve sıranın ona gelmesini tatlı tatlı bekledi. Sonra binmek istediği oyuncağa götürdü bizi.

"Dede, bu oyuncak çocuklar için. Senin buna binmene izin vermezler ki," dedim ve ona uygun başka bir oyuncak gösterdim.

Dedem birden ciddileşip, "Sen bana yaşlı, moruk, bunak, neredeyse 3000 yaşında, fosil osuruğu, antika mı demek istiyorsun! Hadi ordan bücürük! İçine koca adam kaçmış gibi konuşma," dedi.

Ben bücürük değilim, diye cırlayacaktım ki, "Liliput İmparatoru

anlamında söylediysen bücürük olmakta sakınca görmüyorum, Gulliver," demeyi seçtim ve dedem kahkahayı bastı.

Dedem haklıydı, yetişkin bir insanın aklıyla düşünüp, yetişkinlerin ağzıyla konuşarak, ona çocuk muamelesi yapıyordum. Hem de bunu ben yapıyordum: yetişkinlerin dünyasında kendine yer bulamayıp Varolmayan Ülke'ye uçan Meter Pan.

Babam da oyuncak seçimine karşı çıkınca dedem somurtarak, "Madem istediğimi seçmekte özgür değilim, o zaman neden gelmemi istediniz? Hayatınızdaki herhangi bir süs eşyası değilim ben. Ya isteklerimi olduğu gibi kabul edersiniz ya da bundan sonra yüzümü görmezsiniz," diye isyan etti. "Ne istiyorsanız ona binelim ve hemen eve gidelim." Dedemi küstürdük sanırım.

Birlikte bir trene binmek için sıraya girdik. Tam sıra bize gelmişti ki, dedemin ortadan kaybolduğunu fark ettik! Telaşla onu aramaya koyulduk.

"Bu kalabalıkta nasıl bulacağız bu kart delikanlıyı," dedi babam.

Düşün taşın biraz da kaşın, Mete! Alışveriş mağazasında annesini kaybetmiş küçük bir çocuğun korku dolu bakışları yerleşmişti babamın gözlerine. Şimdi duygusal davranma zamanı değil, kendine gel, baba!

Dedektif pardösümü giyip geliyorum hemen, yola çıktım. Taa daaa, işte geldim! Öğretmenlerin "zeki ama çalışmıyor" dedikleri çocuk, ama aslında soğukkanlı Dedektif Mete, bu olayın da üstesinden çabucak geleceğim elbette.

"Dağılalım ve farklı yerlerde arayalım. On dakika sonra yine trenin önünde buluşuruz," dedim.

Beni dedeme götürecek doğru ipuçlarını bulmak için büyüteci çıkarıp ayak izlerini takip ettim. Parmağımı yalayıp rüzgârın estiği yönü kontrol ettim. DNA kayıtlarına ulaşmak için, çay içtiği bardaktan tükürük örneği de mi alsaydım? Biraz fazla abarttım galiba. Neyse ki, düdük sesini duydum ve yardım çağrısının geldiği yöne koştum. Şahin bakışlarımla alanı taradım ve ben Pembe Panter ne göreyim; dedem az önce binmek istediği oyuncakta, düdüğünü neşeyle öttürüyor, çılgınlar gibi eğleniyordu. Hatta bir ara, oyuncak görevlisine, "Bir tur çok az. Haksızlık bu. Bir tur daha isteriz," diye söylendi. Diğer ço-

cuklar da ona katıldı. "Hak-kı-mı-zı is-te-riz!" Dedem bir fıkra gibiydi.

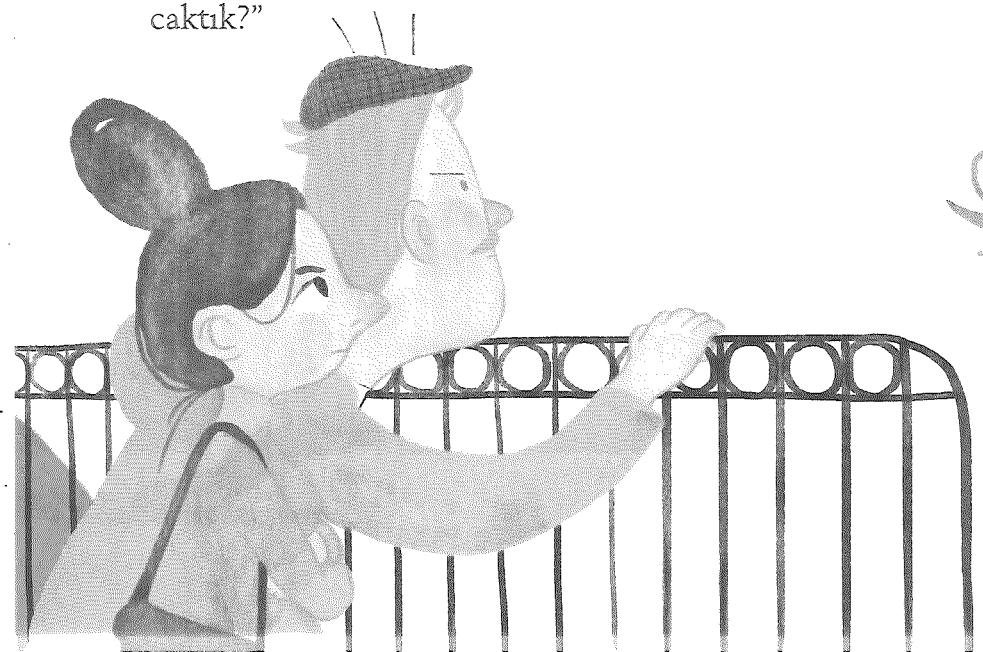
Hiç ses çıkarmadan, bu yetişkin çocuğu büyük bir keyifle izledim. İçimdeki, genelde yetişkinlerin yanında dışarı çıkarmaya cesaret edemediğim çocuk, dedemde vücut bulmuştu. Ne isterse onu yapan, kontrol edilmekten nefret eden, kaygısız Ahmet Dede, doğduğumdan beri içimde susturmaya çalıştığım çocuktu. Büyüklere saygı, öğretmenlere itaat derken o çocuk son birkaç yıldır can çekişiyordu.

O sırada dedem beni fark etti. Yanına çağırdı ve aynı oyuncağa bir kez de birlikte bindik. Eyvah! Annem ve babamla on dakika sonra buluşacağımızı unuttum. İnsan eğlenirken zamanı unutur. Bu iyi bir şey değil miydi? Aman ya, biraz da ben *unutsam ne çıkar ki!*

Elimde nereden geldiğini bilmediğim bir ayıcıkla, oyuncaktan kahkahalarla inerken, karşımızda hiddetli bakışların esaretindeki annem General Meral ve babam Albay İsmet'i bulduk.

Babam, "Çok telaşlandırdın bizi, küçücük çocuk gibi davranıyorsun bazen," diyerek dedemi azarladı. Sanki karşısında babası değil de oğlu vardı! "Mete, ya sana ne demeli? Hani on dakika sonra buluşacaktık?"

"Ne varmış çocuk gibi davranmakta. Asıl yetişkin olmak çok sıkıcı, değil mi Mete?" diyerek topu bana attı dedem. Dedim ya futbolu pek sevmem diye, topu karşılayamadım, yanımdan öylece geçip gitti. Ben topun ardından bakarken, dedem düdüğünü çaldı, "Biz çok eğlendik, mutluluğumuzu gölgelemeyin. Hem sizin sıkıcı oyuncağınıza binmek istemiyorduk ki biz," diyerek güzel bir çalım attı. İnanılmaz bir mücadele sayın seyirciler!

Dedem son bir hamleyle kaleye kilitlendi. "Eve götürün beni, sıkıcı insanlar. Bir daha da sizinle lunaparka falan gelmem ben." Şuuttt ve goooolll!

Aslında telaşlanmak konusunda babama hak versem de, içten içe dedemin tarafını tuttuğumu kimseye çaktırmadım.

Dedeme, babama ve tüm bu roller karmaşasına anlam vermekte çok zorlandığımı fark ettim. Dedem babamın babası, yani babam çocuk. Ancak bu tartışmada baba rolü çocuğa, yani babama aitti. Dedem ise bir çocuk gibi azarlanmaktaydı. Aslında dedem de babam da annem de çocuk, e ben zaten çocuğum. Tüm yetişkinler bir zamanlar çocuktu, o ayrı bir konu. Dört çocuk toplanmış, birbirimize büyüklük taslıyoruz! Hangi davranışlar, hangi sözler, kimi daha büyük yapar? Yetişkin ne demek?

Bir hastalık tüm rolleri nasıl değiştirebilir? Okuduğum kitaplardan birinde öğrenmiştim, Luna başka bir dilde "ay" demekmiş. Yoksa bütün bunlar ayın etkisiyle mi yaşandı? Lunapark, ay parkı... Of, işin içinden çıkamayacağım galiba!

Biraz tatsızlık yaşamış olsak da, çocuk dedemle çok eğlenmiştim. Hayatımın 10 yıl 8 ay 16 gün 10 saat ve 12. dakikasında aslında bir çocuk olduğumu hatırlamak iyi gelmişti. Büyüklere rağmen ve bu sefer büyükle çocuk olmak...

4

Uyanmak ya da uyanmamak işte bütün mesele bu

Alarmmm! Kırmızı ikaz lambaları yanıp sönmeye başladı. Tehlike alarmı! Sınavın bitmesi için son beş dakika... Bomboş bir kâğıt... Çanlar Mete için çalıyor! O da nesi? Sınavda uyuyakalmış, sona kalmış hatta donakalmışım! Herkes sınav kâğıdını öğretmene teslim edip binayı boşaltıyor, mahsur kalacağım! Ömür boyu sınıfta kalacağım! Ömür... boyu... Sınıf...ta... kalmak... Hikâyemi geride kalanlara anlatırsınız...

"Öğretmenim, Mete içeride kaldı gördünüz mü?"

Evet, beni sınıfta unuttunuz! Uyandım işte, lütfen beni bırakıp gitmeyin! Hey, sesimi duyan var mı? Biri beni kurtarsınnn!

"Beş dakika içinde soruları çözmezsen, dışarı çıkamazsın Me-te, nih-hah-hah-hah-ha!"

Haaayıırrr!

Lanet olası alarmmış! En büyük iki kâbusum güçlerini birleştirdi ve üstüme çöktü. Kahvaltıda, mis gibi kaygı ve endişe kokan Meteli tostunuzu afiyetle yiyiniz.

"Ne zaman istediğim saatte uyanabileceğim ben bu hayatta," diyen tüm çocukları peşime takıp, isyan çıkarmak istiyorum. I. Mete Paşa Ayaklanması olarak tarihe altın harflerle yazarsın Dion. Heykelimi dikmelerine gerek yok.

"Meteeeeeee, kafayı mı yedin oğlum, beş dakika içinde hazırlanıp çıkmazsan okula geç kalacaksın!"

Eveet, hayallerim yine annemin tiz çığlığıyla gölgelendi. Aslında annem yeteneklerini boşa harcıyor, kariyerine iyi bir opera sanatçısı olarak yön verebilir. Tabii, kendini daha çok geliştirmesi gerek.

Ne, beş dakika mı? Gerçekten uyuyakalmışım! Ve gerçekten binayı boşaltmak için sadece beş dakikam var.

Dur Mete, sakin ol. Telaşlanmak, paniklemek, en önemlisi pes etmek yok... Ünlü filozof Descartes boşuna söylememiş ünlü sözünü: "Düşünüyorum öyleyse varım." Teşekkürler Descartes, ünsüz filozof Metescartes'in aklında umut vaat eden bir ışık yaktın. "Düşünüyorum, öyleyse sevgili yatağıma geri dönüyorum."

Çok geçmeden, annem sanatıyla yine bardakları, pencereleri, aynaları çatlattı. "Meteeeee, okula geç kalıyorsun!"

Bilmezlikten gelerek, "Ne okulu anne ya," diye sordum. Benim de, bilip de bilmezlikten gelme sanatım var, hıh!

"Ne demek ne okulu, Mete, çıldırtma beni kalk hadi!"

"Anne, sana çok önemli bir şey açıklayacağım ama ne olur paniğe kapılma, olur mu?"

"Ne oldu, hasta mısın?" diye korkuyla sordu annem.

"Anne, ben okula gittiğimi, öğrenci olduğumu hatırlamıyorum. Korkarım dedemin hastalığı bana bulaştı."

"Oğlum, zevzek zevzek konuşma. Dedenin hastalığı bulaşıcı değil. Sen beni kandıracağını mı sandın? İki seçeneğin var: Ya kalkıp bir an önce üstünü giyersin ya da üzerine bir kova soğuk su dökerim, yine kalkar üstünü giyersin."

"Ama bulaşmış işte, hatırlamıyorum," dedim ikna etmeye çalışarak.

"Yordun beni, Mete!" dedi annem. Sanırım bu, oğlum düşündüğüm kadar akıllı bir çocuk değil, demenin en kibar yoluydu.

"Deden Alzheimer. Bu zihinsel bir hastalık. Mikrobik ya da virüssel bir durumu yok, grip ya da kızamık değil ki sana bulaşsın."

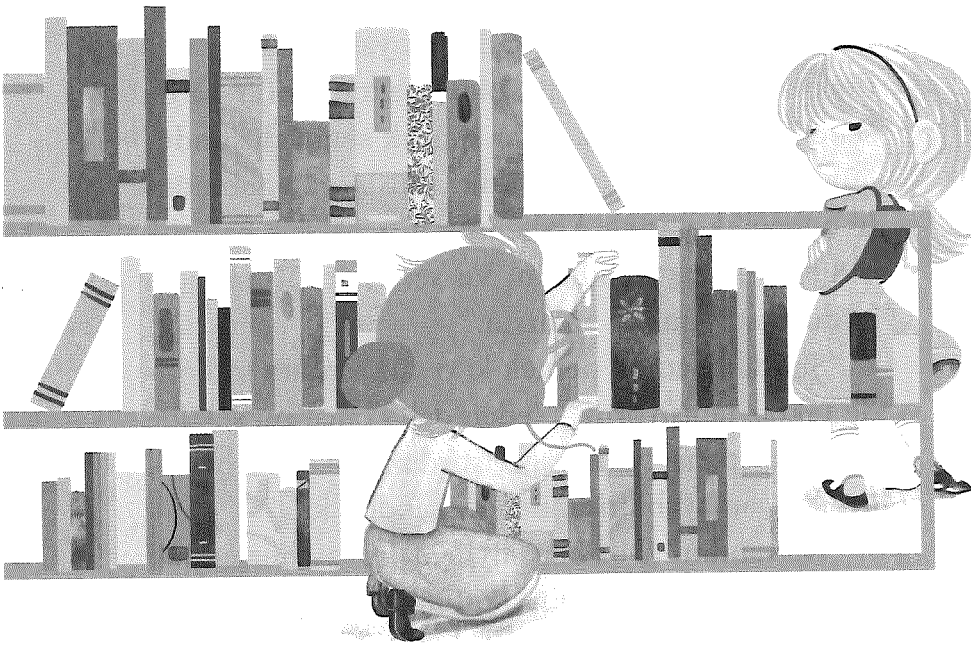
"İlk defa böyle bir hastalık ismi duyuyorum. Bence sen beni korkutmak için uyduruyorsun."

"Neden uydurayım, hayatım. Açıklamaya çalışıyorum sana. Onun zihni hatırlamak konusunda oldukça kötü. Kafasındaki kelimeler, hatıralar, duygular, insanların yüzleri yani kafası bulanık. Mesela sen bir kere koşarken ayağın takılıp da kafanı sehpaya çarpmıştın, sonra kafam karıncalanıyor demiştin ya işte deden hastalığı yüzünden genelde böyle hissediyor. Birçok yaşlı insanda vardır bu hastalık. Genetik olarak aktarılabilir ya da sebepsiz yere ortaya çıkar. Ancak senin düşündüğün şekilde bulaşıcı değildir. Bütün gün tabletinle oynamak yerine Alzheimer'ın nasıl bir hastalık olduğunu araştırabilirsin. Ve seni korkutmak için uydurmadığımı da anlarsın."

"Şimdi anladım, demek ki o yüzden her seferinde tekrar tanışıyoruz. Neden daha önce bu şekilde anlatmayıp hasta diye geçiştirdiniz ki. Ben bebek değilim, anlayabilirim. Ben de sandım ki..."

"Ne sandın? Dur ben söyleyeyim, ay her neyse! Kalk hadi. Üstünü giyin. İki dakikan kaldı."

Beremi başıma geçirdim ve okul yolunu tuttum. Alzheimer'ın nasıl bir hastalık olduğu kafamı kurcalamaya başlamıştı bile. Ben Doktor Mete, derin bir araştırmaya cumburlop daldım. Tüm teneffüslerimi kütüphanede araştırma yaparak geçirdim. Alzheimer ile ilgili kitapları inceledim, bir kısmını okudum, okuyamadıklarımı da ödünç aldım. Bunlarla yetinmeyip öğretmenime danıştım. Eve geldiğimde, idealist bir doktor gibi okumaya ve araştırmaya devam ettim.

Okuduklarım ve öğrendiklerim oldukça etkilemişti beni. Çok ciddi bir hastalıktı Alzheimer. Albert Einstein, Nicola Tesla, Hayao Miyazaki, öğretmenim, annem ya da babam, herhangi biri Alzheimer olabilirdi. "Tesadüfi, genetik..." Tüm söyledikleri bu doktorların. On beş kişiden birinde görülebilir; dünyada yirmi milyondan fazla, ülkemizde ise üç yüz bine yakın Alzheimer hastası var ve bunlardan biri benim dedem.

Kişilerin adlarını ve olayları hatırlayamamakla başlayan, yemek yaparken zorlanmak, eşyaları kaybetmek, kaybolmak, zamanı karıştırmak, kelime bulmada güçlük çekmek, davranışlarda ve karakterde değişimle devam eden birçok etkisi var bu hastalığın. Ve bunları dedemde gözlemlemek mümkün. Mutsuzluluklarını, utançlarını, sorumluluklarını unutmak iyi belki ama, peki ya mutluluklarını, sevinçlerini, anılarını kaybetme düşüncesi... Ve dedem belleğinin dışında kaldığını hiç fark etmeyecekti. Alzheimer'ın tedavisi olmadığını ve hasta yakınlarına önemli görevler düştüğünü öğrendiğimde ise dedeme karşı hatalı tutumumdan dolayı kendimden utandım. Hastalığın ilerleyen zamanlarında ona her şeyi tekrar tekrar öğretmemiz ya da onun yerine bizim yapmamız gerekebilir.

Dedemin beyninin içinde bir silgi vardı ve rastgele siliyordu her şeyi. Dedem şu an kendinden 30 cm uzakta, benden ise 50 cm... Gelecekte güneşten binlerce ışık yılı kadar bile uzakta olabilir ve en uzak mesafe neresiyse orada, hatta belki evrenin sonunda. Ama dedem sadece hastalıktan ibaret değil. O hâlâ içeride bir yerde ve hep orada kalacak, kaybolmasına izin vermeyeceğim. Düşünsenize Einstein ya da dedem kendini unutsa bile onları kim unutabilir? Dedem beni tamamen unutmadan önce onunla yaşayacağım daha çok şey var!

Akşam yemeğinde, anne ve babama tüm gün ne kadar çok araştırma yaptığımdan ve Alzheimer hakkında edindiğim bilgilerden bahsettim. Dedemin bakımına yönelik daha fazla sorumluluk almamız gerektiğini söyledim.

"Ne sorumluluğundan bahsediyorsun Mete, okuluna gitmek için zamanında uyanmak, ödev yapmak konusunda bile sorumluluk sahibi değilsin," diye azarı yedim annemden. Oh yarasın, afiyet olsun bana.

"Anne, güzel şeylerden bahsediyorum ben şu an. Takmışsın ödevlerime, nakarat gibi bunu tekrar ediyorsun. Her şey, her sorun ödev yapmakla çözül-

müyor. Size dedem için sorumluluk almamız gerektiğini söylüyorum. İyi şeyler yapalım diyorum. Beni dinlemek, anlamaya çalışmak anne ve baba olarak çocuğunuza karşı ödevleriniz değil mi? Ders çalışmak mı sadece iyi olan? Ders çalışmakla dedemin ne alakası var?"

"Tamam, seni anlıyoruz. Derslerini aksatmayacağına söz verirsen birlikte deden için bir şeyler düşünebiliriz. Ancak senin dönem sonunda teslim etmen gereken bir proje ödevin var, unutma. En büyük önceliğinin bu olduğuna bizi inandırmalısın," dedi babam.

"Ben de sizi anlıyorum. Projeme yoğunlaşacağım, söz veriyorum. Ama sen de babana karşı ödevlerini yapmalısın, baba!"

"Peki Mete, ben sana güveniyorum. Ama gerçekleştirebileceğin bir planla gel ki, sana gerekli desteği verebileyim," dedi ardından.

Babamın boynuna sarılarak teşekkür ettim. "En kısa sürede size bir planla geleceğim. Sabahları da erkenden uyanacağım. Göreceksiniz, hepsini başaracağım."

Annem kötü polis rolünü üstlendiği için suratını asmış bize bakıyordu. Somurtmasına dayanamadım. "Gel buraya gel, ekşi surat. Seni de öpeceğim,"

dedim ve onu yumuşattım. Annelerle iyi geçinmek gerekiyor.

Annem ve babam beni ilk defa böyle gördükleri için şaşkındılar. Haklılar da bence. Değişiyor muyum acaba? Ya da büyüyor muyum? Bir yandan, "Aman, Mete bu. Hevesi yarına geçer nasıl olsa," dediklerini duyar gibiydim. Evet Mete bu, süper kahraman Mete! Tam 10 yıl 8 ay 25 gün 3 saat 5 dakikalık hayatının baharında, 1 metre 37 cm ve 33 kiloluk bir süper kahraman. Ama biraz daha kilo almalıyım. Aksi halde, tüy sıklet süper kahraman olmak zor iş.

5

Gezegenleri sayarak uyumak

Dedem, proje... Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün... Dedem, proje... Plüton... Proje! Gezegen saymak da işe yaramadı, yine uyuyamıyorum! Gözüme uyku girmiyor, a dostlar!

Plüton'un gezegenlikten çıkarılma mevzusunu hatırladım şimdi, yine canım sıkıldı. Gezegen olma kriterlerine uymuyormuş; güneş etrafında dönmüyormuş, küresel bir şekle sahip olacak kadar büyük değilmiş, etrafını bile temizleyemiyormuş bilmem ne! Özetle gezegenlikte sınıfta kalmış. Düşünün, bir gün bir doktor gelip size hastalığınız yüzünden artık insan olma kriterlerinin tamamına sahip olmadığınızı ve bu yüzden insanlıktan çıkarılacağınızı söylese hoş mu olur, hemen kabul mu edersiniz? Haksızlık bu. Kim ne derse desin Plüton benim kalbimde hâlâ bir gezegen! Yine nereden geldi aklıma. Ben

Uykucuların Efendisi uyuyamıyorum, uykusuzluktan ölüyorum ama uyuyamıyorum! Uyuyabildiğim nadir anlarda da kâbus görür oldum. Geçen gece rüyamda, yardım istemek için avazım çıktığı kadar bağırdım. Dünyanın öbür ucundaki bir karınca, bir samuray, bir panda bakıcısı, tamam tamam, çok abartmayayım, yani o kadar çok bağırdım ki sağır sultan bile duyabilirdi ama bir türlü sesim çıkmadı. Önüm, arkam, sağım, solum çaresizlik! Soluk soluğa uyandım.

Bu böyle gitmez. Âdeta ortaçağ karanlığında mumsuz kaldım. Esans mıydı rösans mıydı, ha buldum röform, röform... Her neyse işte, bir an önce aydınlanmam lazım.

Örümcek Adam, Batman, Hulk, Süperman, Pikachu, Dion, Bakkal Mithat Amca, güvercinlerin kraliçesi Ayla Teyze, dört mevsim elinde şemsiyeyle dolaşan Kültigin Abi... Evrenin isimli ve isimsiz tüm kahramanları size sesleniyorum! Hadi kahraman dostlarım, halden anlayın ve şu çaylak kahraman Mete'ye yardım edin! Bazen kahramanlar da çaresiz kalır ve yardıma ihtiyaçları vardır.

Şimdi mucize kapımı çalacak ve her şey çözülecek. (Çalmadı.) Peki biraz daha bekliyorum. (Şimdi çalacak.) 5, 4, 3, 2, 1... Şimdi! (Hâlâ çalmıyor.) Ta-

mam artık beklentim kalmadı, başka şeylerle ilgileniyorum, tavandaki şekillere bakıp kendi çapımda eğleniyorum. Ama mucize kapımı çalacak olursa bilsin ki çok misafirperverimdir, ona annemin enfes havuçlu kekinden ve çayından ikram ederim.

"Miyavvv!"

Yardım çağrımı sanırım bir tek Dion duydu. Ah Dion sen de olmasan... Gel bakalım, daha fazla tırmalama kapıyı. Hızla yatağa zıplayıp yalana yalana uyuklamaya başlamasından anlaşılıyor ki çare Dion da değil. Keşke konuşabilsen ve bana akıl verebilsen Dion. Anneme ve babama söz verdim. Hem proje ödevimi yapıp hem de dedeme nasıl yardımcı olabilirim? Ne yapacağım ben? Bir şeyler bulmak zorundayım, ama ne? Yine uykuya dalmak için Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn diye saymaya başlamıştım ki Dion birden gözlerini açıp, sen de bir rahat uyku vermedin be çocuk, dercesine bakışlarını üzerime dikti. Patisini elimin üzerine koydu: "Kim demiş konuşamadığımı, akıllım?"

Ko... Ko... konuşuyor!!?? Hıı? Nasıl yani?

"Evet, konuşabiliyorum! Ama genelde tercih etmiyorum. Çünkü sözcükler insanları üzer Metecim, özellikle duymak istemedikleri sözler. Ben bir kedi olarak, insanların hak ettiği sözleri duymasını ister-

dim ve inan çoğunun hiç de iyi şeyler hak ettiğini düşünmüyorum. Susmayı tercih ediyorum. Sessizliğimle konuşuyorum da diyebiliriz. Beni anlamalısın. Sen de genelde susmayı ya da içinden konuşmayı tercih eden bir çocuksun, Mete. Asıl bilgelik de budur. Konuşmayı da susmayı da bilmek... Sözcükler yetersiz kaldığında susabilmek... Siz insanlar konuşabiliyor ama neyi çözebiliyorsunuz, neyi düzeltebiliyorsunuz? Konuşuyor ama çoğu zaman hiçbir şey söylemiyorsunuz. Yaptığınız tek şey dünyanın içine etmek. 'Sözlerle dünyayı yeniden kurarız, yeni dünyalar yaratırız' dersiniz. Yeni Dünya nerdesin, gel pisi pisi pisi! Hani, neredeymiş yeni dünya? Keşke dünyaya kedi gözlerimle bakabilseniz, her şey çok daha kolay olurdu."

Şaşkınlıktan kafayı yemek üzereyim! Dion kibirli, Dion alaycı, Dion akıl küpü! Dion konuşuyor, hem de yardıma en çok ihtiyaç duyduğum anda, vay canına!

"Dion, peki bana şu anda duymak istediklerimi söyleyebilecek misin?"

"Senin için bir istisna yapacağım. Bana kısaca durumdan bahset."

"Dedem Alzheimer hastası. Yani hafızası iyi değil. Her şeyi unutuyor. Bizleri hatırlamıyor. Hayat

onun için dolambaçlardan ve çoğu zaman el yordamıyla, ışıksız yürüdüğü labirentlerden ibaret. O sanki terk edilmiş bir Western kasabasındaki yalnız kovboy. Rüzgârla yuvarlanan bir çalı topağı... Neyse, daha fazla dramatikleştirmenin anlamı yok. Genelde ziyaretine gidiyoruz ancak ona daha çok yardımcı olmak istiyorum. Aklıma bir fikir gelmiyor."

"Neden aynı evde yaşamıyorsunuz?"

"Biz ailecek bu fikre, 'sıcak, sıcak, çok sıcak, yanıyor' diyoruz. Dedem ise, 'soğuk, daha soğuk, buz gibi' diyor."

"Neden ki?"

"İyi olduğunu, yardıma ihtiyacı olmadığını söylüyor. Yanımıza yerleşirse hayatımızı mahvedeceğini düşünüyor. Düşündüğü gibi olmadığını birçok kez açıklamaya çalıştık ancak nafile. Bu yüzden hayatını kolaylaştıracak bir şeyler bulmalıyım."

"Her şeyi anlatan ona kılavuzluk edecek ufak notlar hazırlamaya ne dersin?"

"Nasıl yani?"

"Görebileceği, ihtiyaç duyabileceği her yere not yaz. Ona güven ve cesaret aşılayan, hem anlatan, hem keyif veren, eğlendiren notlar. Eşyaların yerini bulmasını kolaylaştıran, unuttuğu zamanlarda ona hatırlatma yapacak notlar..."

"Çok iyi fikir!"

"Susmayı tercih eden bir kedi olarak sözcüklerin mucize olduğunu söyleyebilirim. Ve dünyayı değiştirebilirler, unutma."

Bunlar sıradan notlar olmamalı. Ama bu notlarla sesleri, duyguları, ay ışığını, hatıralarını, renkleri nasıl anlatacağım konusunda biraz tedirginim.

Sözcükler dünyayı değiştirebilirse ben de dedemin hayatını değiştirebilirim. En azından deneyebilirim.

Kaptan Mete, "Kara göründü!"

Şu an kafasına elma düşen Newton'un, Amerika'ya ayak basan hatta kazara havai fişeği bulan insanın sevincini yaşıyorum sanırım. Dünyayı değiştiren bir icadım yok, dâhi bir çocuk da değilim. Ama Dion'un sayesinde dünyayı değiştiren ya da değiştirecek insanların mutluluğunu yaşıyorum.

"Miyaaav, ıslak mamayı hak ettim bence."

"Hem de en güzelini."

"Bir şey daha var. Bundan en çok zararı ben göreceğim ama ne yapalım takım için kendimi feda edeceğim. Karga sesinize aldırmayın, bol bol şarkı söyleyin. Konuşamıyorsanız şarkı söyleyin," dedi Dion bilgece.

"Bunu hiç anlamadım."

"Müzik tılsımdır; içinde derin duygular, sırlar saklıdır. Siz insanlar da, müzik ruhun gıdasıdır dersiniz ya hep. Belki de müzik insanlığın ortak dilidir. Ne dersin?"

"Sanırım hâlâ anlamadım."

"Yakında anlarsın. Ve son söz olarak, şu bir gerçek ki Plüton gezegen olmak için çok küçük."

Ah Dion... Ben seni çok seviyorum! Şimdi yatağıma balıklama atlayıp, huzurla uykuya dalabilirim.

6

Kar tatilinden bile daha güzel!

Tam 10 yıl 9 ay 3 gün 2 saat ve 27 dakikalık hayatımda uyandığım en güzel, en huzurlu sabah! Bir dünya şampiyonu olarak yeni hayatımın şafağındayım, gerçekten var olduğumu hissettiğim gündeyim. İnatla şekil almayan saç kıvrımlarıma kızmıyorum bugün. Çiroz kollar, kocaman gözlerim, gözlüklerim, çapaklarım diğer günlerdekinden farksız ancak bugün aynadaki bende farklı bir şeyler var. Daha huzurluyum sanki. Tek gecede tüm dünyam aydınlanmış gibi. Güneş bu sabah, antik çağlardan doğmuş, binlerce yılı aşmış ve bana günaydın demeye gelmiş gibi coşkuyla parlıyor. Son hava raporlarına göre, havaya henüz günün karmaşası, egzoz kokusu ve "yapmak lazım", "etmek lazım" gibi lazımlıklar yüklenmemiş. O halde güneşin oğlu bendeniz Mete'nin payına düşen, bu mis gibi havayı içime çekerek güneşi selamlamak olsun. Her şey daha güzel

ve daha da güzel olacak. Bunu, Metestradamus'un kehaneti olarak yazdım defterime.

Güneş ayak ucumdaki Dion'u işaret ediyor. Matematik sınavından önce üç gün kar tatili edilmesinden bile güzel bir sabah. Kar tatili oluyor da güneş tatili neden olmuyor? O zaman, güneşli günün keyfini çıkarabilirdik ya da sıcaktan bunalanlar gölgelere kaçardı. Acaba güneş tatili yapan ülkeler var mıdır? İçimde uyandırdığın tüm güzel duygular için, güneşle Mete arasındaki mesafe kadar teşekkür ederim, Dion.

Dioncuğum, ön patilerini gererek sırtını kabartıp, dediklerimden hiçbir şey anlamadığını gösteren bir miyavlamayla karşılık verdi. Nereden anlasın ki? Elbette bir kedi konuşmaz. Dünkü konuşmamız akıl oyunuydu, muhtemelen bir rüya... Evet, evet kesinlikle rüya. Yine de teşekkürler, Dion. Şimdi çita hızıyla üstümü giyiniyorum, senin o güzel tüylerinden bir gıdıgıdıgıdı alıyorum.

Boks eldivenlerimi boynuma taktım ve şampiyonların kahvaltısı için mutfaktayım.

"Oo, Mete Bey bugün erkencisiniz," dedi annem, canım annem, dalgacı annem. "Proje ödevin için hazırlık yaptın mı," diye soran annemden bir atak geldi. Eldivenlerimi geçirip annemin atağına karşı gardımı aldım.

"O iş bende anne," dedim ve annemin atağını bloke ettim.

Bir de okuldan sonra dedemi ziyaret etsem, sonra onunla parka gitsem, tadından yenmez bir gün olur. Tabii anneme de haber vermeliyim ki, "Çocuğum nerede, gangsterler mi kaçırdı? Uzaylılar mı ele geçirdi? Üzerinde deneyler mi yapıyorlar?" gibi düşüncelerle panikleyerek, sonsuz bir endişe döngüsüne kapılmasın.

Annem, "Tamam, hava kararmadan gel," dedi. Annem karanlıktan mı korkuyor? Neyse bunu daha sonra sorarım.

Dedemin, "Merhaba, sen kimsin?" diye sormasına izin vermeden, "Torunun Mete," dedim.

Dedem sanki başka bir gezegenden gelmişim gibi yüzüme baktı. "İsmet'in oğlu mu var? Doğru, berenden tanıdım seni. İçeri gir."

"Ben hiç girmeyeyim dedeciğim, seni dışarı alayım. Biraz yürüyüş yapıp parka gitmeye ne dersin?"

"Harika fikir, ben de çayımı gezdirmek istiyorum."

Çayını gezdirmek! "Olur onu da alalım, çayını termosa koyalım ve şov başlasın."

Kulağımın içindeki salyangozun kabuğunu kırabilecek şekilde düdüğünü öttürdükten sonra panikle, "Mete, ben yolu hatırlamıyorum sanırım," dedi.

"Olsun, dünyanın en sevimli, baldan tatlı dedesi! Ben direksiyona geçeyim, sen yan koltuğa otur. Kemerini bağlayıp yolculuğun keyfini çıkar. Rehber benim, emin ellerdesin."

"Emin kim?"

"Güvendesin demek istedim, ben yolu çok iyi biliyorum. Aynalar tamam, tekerlekleri de kontrol ettik, ön camı bir silelim. Hazırız, hadi parka!"

Kediler, köpekler, karıncalar, güvercinler, Bakkal Mithat Amca... Herkes gülümseyerek bize selam veriyor. Dedem de düdüğünü öttürerek karşılık veriyor. Dört mevsim elinde şemsiyeyle dolaşan Kültigin Abi'yi gördük mü, doğru yoldayız demektir. Evet, köşeyi dönerek devam ediyoruz ama benzinimiz bitmek üzere. Neyse ki az ileride mısır satan Emel Abla var. Hoş sohbeti ve enfes mısırlarıyla depoyu dolduruyoruz. Koca çınar ağacına ve gölgesindeki kitapkurdu Enver Abi'ye sessiz selamımızı veriyoruz. Çocukları etrafına toplayıp, altı top çeviren Toprak Abi'yi de gördük mü hedefe ulaştık demektir. Alkış sana Toprak Abi, bir tanesini bile yere düşürmedin bu sefer!

"Mete, çimlerde güneşlenen, kedi ve köpeklere katılalım mı?"

Elbette dedelerin dedesi!

Birbirimize sarılıp çimlerde yuvarlanıyoruz. Salıncağa biniyoruz, kaydıraktan kayıyoruz, fıskiyelere doğru koşup sırılsıklam oluyoruz, asık suratlarıyla bize "cıkcıkcıkcık"layan yetişkinleri güldürmeye çalışıyoruz. Bazen başarılı da oluyoruz. İnanır mısınız bir zamanlar dedem de onlardan biriydi, hatta ben bile onlardan biriydim. Şimdi bambaşka... Çocuk dedem, büyük dedem, çocuk Mete, büyük Mete... Sanki dört kişiyiz, belki de daha fazla.

Yorulunca tekrar çimlere attık kendimizi. Gökyüzündeki fillerin, kulaklarını çırparak bulutların arasında süzülmesini izlerken dedem birden durgunlaştı ve "Yetişkinlerin bariyerine çarpıp hapsolma, Mete. Yetişkin olmak yorucudur, yaşın büyüse de sakın çocuk kalmaktan korkma. Gerektiğinde isyan et, başkaldır," dedi.

Neden birdenbire böyle söylediğini anlamadım.

O çok sevdiği şarkının sözlerindeki gibi, dalgalandı da duruldu âdeta. Ben de söylediği şeylerle ilgili mücadele veriyorum aslında. Yetişkinlere ve onların dayatmalarına karşı isyan halindeyim. Okulda öğretmenlerime, evde anne ve babama... Sebebini

sorsalar, asla dedemin kurduğu cümlelerle ifade edemezdim. Kelimeler gerçekten de sihirli. Şu an mahalledeki tüm ampüller, yüksek voltajda ışıldamaya başladı.

Bir yerde şunları okuduğumu hatırlıyorum: Bir şeyi eyleme dökmenin, var etmenin yolu dildir. Dil olmasa çevredeki nesneleri, aklımızdaki düşünceleri anlamlandıramayız. Bir kavramın iyi mi kötü mü olduğu, coğrafya ve kültüre bağlantılı olarak dille öğreniliyor. Düşüncelerimizi dilin sınırları

kadar ifade ediyoruz. Bunların hepsini dedem sayesinde ancak Prens Dion'un yardımıyla daha iyi anlayabildim.

Akvaryumdaki bir balığı düşünün, belki konuşabilse, "Çıkarın beni buradan," diyecek. Ya da bir bebek, "Ne tıtlı şeyşin şen, agucuk bugucuk," gibi hareketler yaparak onunla iletişim kurmaya çalışanlara, "Hiç komik değil, iticisiniz. Beni eğlendirmek istiyorsanız dans edin!" diye isyan edecek belki. Bir köpeğin havlaması, "Tuvaletim geldi, beni dışarı çıkar lütfen," ya da bir kedinin yere uzanıp karnını açması, "Sana güveniyorum, beni sev, beni şımart," anlamına gelebilir. Bir bitkinin, ışığın geldiği yöne dönmesi ve çiçeklerini açması onu ışıklarıyla besleyen güneşe sunduğu teşekkür olabilir. Biz bunları söylediklerini varsayıyoruz. Bir de kelimelerle konuşabilseler neler anlatacaklar kimbilir. Peki ya bir top patladığında, "Yeter artık bana vurmanızı istemiyorum, küstüm," mü demek istiyor?..

Kelimeler ve cümlelerle yeni bir dünya yaratmak... Dion'un da dediği gibi dünyayı değiştirmek zor değil. Ve Son Kelime Bükücü Mete bunu başarabilir!

"Dedeciğim, seninle yepyeni bir dünya yaratalım mı?"

Dedem bana sıkıca sarıldı. Gözyaşlarını saklamaya çalışırken, "Seni mayalayıp çoğaltmalıyız, Mete! İyi ki benim torunumsun, teessüf ederim," dedi.

Teessüf mü? " Teşekkür ederim mi demek istedin dede?"

"Evet, sanırım," dedi mahcup gülümsemesiyle...

Dedem anlamış mıydı yoksa aklımdan geçenleri? Nereden çıktı şimdi bu teşekkür?

Gözyaşlarından öperek, "Tuzu biraz fazla olmuş," dedim. Kahkahalarımızı mayalayıp çoğaltırken yere yığıldık. Aynı anda "Yuvarlanma zamanı!" diye bağırıp tekrar kedilere, köpeklere, çocuklara karıştık. Filler gökyüzünde uçarken, sarılmaları boşa harcamamak gerekli.

Yıldızlar üzerimize düşmeye başladı. Yani, Sarılma Festivali bugünlük sona eriyor.

"Dedeciğim artık eve dönme zamanı, hava kararıyor."

"Ben karanlıktan korkmuyorum."

"Ben de korkmuyorum ama sanırım annem korkuyor. Onu endişelendirmek istemeyiz, değil mi?"

"Anlamadım ama bir şartla olur. Bu sefer arabayı ben süreceğim," dedi. Hayali arabamız atlayıp evin yolunu tuttuk.

Dedem eve döner dönmez kendini kanepeye attı ve horlamaya başladı. Aradığınız dedeye şu anda ulaşılamıyor, lütfen daha sonra tekrar deneyiniz.

Öncelikle annemi arayıp bu gece dedemde kalacağımı, yanından ayrılmak istemediğimi söyledim (tik!). Pek havalı bir mucit sayılmam...

Sonra, dede şekerinin üzerini örttüm (tik!) ve planımı hayata geçirmek için harekete geçtim (tik!).

Sihirli sözcükler toplayacağım. Dünyayı, yaşamı, hasta bir yetişkinin hayatını değiştirecek sözcükler...

Kocaman bir kavanoz.

Ve bir kalem.

Ve küçük not kâğıtları.

Dedemin tüm hayatını ve geçmişinin izlerini taşıyan bu anı evini karış karış inceledim. Dedemin dokunduğu ve ona dokunan her şeye bir kez de ben dokundum. Fotoğraflara baktım, solmuş duvar kâğıtlarına dokundum. Tavan arasındaki tozlu plaklarla zamanda yolculuk yaptım. Rutubet kokan, eski kitapların kokusuyla doldurdum ciğerlerimi. Her dokunduğum nesneden bir sihirli sözcük buldum, kâğıtlara yazdım. Kâğıtları kavanoza koydum. Gece yarısı olmadan kavanoz neredeyse dolmuştu.

Eskiden sıradandın sevgili kavanozcuğum, bomboş. Annemin eline düşsen bir reçel kavanozu ola-

bilirdin ya da babamın çerezlerine bir sığınak... Şimdi, Mete'nin Sihirli Kavanozu'sun.

"Sabah olduğunda yepyeni bir hayatın olacak, gerekli tüm malzemeler, işte bu kavanozun içinde," dedim dedemin kulağına fısıldayarak ve bir öpücük kondurdum yanağına.

Dudaklarının kenarında bir gülümseme mi belirdi ne?

Uçuşa hazır mısınız?

Neler yok ki bu kavanozda:

Süper kahraman: Ahmet, yani sensin. Görevin: Bu sözcükleri öğrenmek.

Mete: Bereli çocuk. Süper kahraman Ahmet'in takım arkadaşı. Tüm görevleri birlikte tamamlıyorlar.

Kahvaltı: Süper kahramanın günlük görevlerini tamamlaması için gerekli enerji deposu. Uyandığında kocaman bir bardak taze sıkılmış portakal suyu eşliğinde yenir. 100 puan değerinde.

Kahve: Gün içinde birkaç fincan içilir. Mesela sözlüğü okurken bir fincan içebilirsin. Her fincan 30 puan.

Düdük: Yalnızca sevinçli olduğunda değil, yardıma ihtiyaç duyduğunda ve çaresiz hissettiğinde de çalınır. 40 puan değerinde.

Gezmek: Gezmek isteğinde, 985621556 numarasını tuşlayarak takım arkadaşın Mete'yi çağırmalısın. Çağırırsan 80 puan, çağırmazsan -80 puan.

Bulmaca: Her gün gazetedeki bulmacalardan birini çözmeye çalış. Takım arkadaşınla parka gittiğinde buna zaman ayırabilirsin. Zorluk derecesine göre puan değişir.

Satranç: Takım arkadaşın Mete'yle günün sonunda yaptığın düello. 20 puan. İyi olan kazansın!

Sıkılmak: Sıkıldığın zamanlarda şarkı söyleyip dans edebilirsin. Tavan arasındaki plaklara göz atmanı tavsiye ederim. 50 puan.

Fotoğraf albümü: Bu zamana kadar takımında yer almış kahramanları fotoğraf albümünde bulabilirsin. Yeni takım arkadaşın Mete, maceralarınızı çok merak ediyor.

Şimdi sıra, sözcüklerin kanatlanıp konacakları yöne doğru süzülmesinde. Bir de baktım süper kahraman aynanın üzerine konmuş. Kahvaltı buzdolabının üzerinde rahat edeceğini düşünmüş. Mete benim portreme doğru uçuşta! Fotoğraf albümü de sehpanın üzerine teşrif etti sonunda. Tüm sözcükler kavanozdan çıkıp evin içinde oradan oraya uçuşurken, ben ünlü yazar Meteovski en büyük eserim olan *Süper Kahramanın El Kitabı – A'dan Z'ye Sözcükler*'i yazdım.

7

İki süper kahraman güçlerini birleştirdiğinde

Mutfakta neler oluyor? Yoksa karnımdan mı geliyor bu sesler?

"Beni unuttun sanmıştım, bir de baktım ki işte orda..." Dedem neşeyle şarkı söylüyor.

Kızarmış patates kokusu...

"Onun sesi ta kendisi, geri gelmiş demek..." Hababam Sınıfı Uyanıyor!

"Kalk Mete, kalk. Yeni görevler bizi bekliyor. Kahvaltıyı hazırladım. Yolculuğa çıkmadan önce enerji depolamamız gerek."

Dedem görevimizi okuyor:

Kahvaltı: Süper kahramanın günlük görevlerini tamamlası için gerekli enerji deposu. Uyandığında kocaman bir bardak taze sıkılmış portakal suyu eşliğinde yenir. 100 puan değerinde.

Başardım!

"Bana bakıyor gülümsüyor, hayırdır inşallah, heyyy!"

Sözcükler ilk mucizeyi gerçekleştirdi. Ve kızarmış patatesin tadı muhteşem! Tam 10 yıl 9 ay 5 gün 12 saat ve 5 dakikalık hayatımda yediğim en güzel patates kızartması!

Şimdi, kahvaltımı afiyetle tamamlayıp, hemen okula gitmem gerek. Zafer dansımı yapmak için keşke biraz zamanım olsaydı ama Kel Mahmut babamın da dediği gibi: "Okul beklemez, sorumluluklarından kaytarmaya çalışma ve çabuk hazırlan, Mete!"

"Dede bu senin sözlüğün. Ben şimdi okula gidiyorum. Oradaki görevimi tamamladıktan sonra tekrar geleceğim. Senin görevin ise bu sözlüğün ilk iki sayfasını okumak. Böylece birlikte çıktığımız diğer görevlerde daha başarılı olacağız."

Dedem sözlüğü eline aldı, sayfalarını karıştırdı ve *sözlük* kelimesini yüksek sesle okudu:

Sözlük: Süper Kahramanın El Kitabı. Kahvaltıdan sonra bir fincan kahve eşliğinde her gün iki sayfa okunur. 80 puan değerinde.

"Görev anlaşıldı!" deyip sözlüğü sallayarak yeni şarkısına geçti: *"İnsan olmak yetmez, yetmiyor zaten. Süperman, Süperman olmak lazım bazen."* Sanırım "sıkılmak" kelimesine hiç ihtiyaç duymayacak.

"Naber, ahbap? Ne proje hazırlayacağını mı düşünüyorsun?"

Okul kapısından içeri girince Kokarca Kaan'ın kokusuyla dünyaya geri döndüm. Belki boğulsam daha iyiydi. Öyle bir koku düşünün ki beden eğitimi dersinden sonraki pis çorap kokusundan, çürük yumurtadan hatta patlamış kanalizasyondan bile daha beter. Kaan'a dikkatlice baktığınızda, başının üzerinde tüten zehirleyici yeşil dumanı görebilirsiniz. Çakmak çaksanız yanar, o derece! Tamam, biraz abartmış olabilirim. Kokusuna rağmen severim keratayı.

"Yok ya, aklım başka yerlerde benim, oğlum!"

"Aklın havada senin Mete, baak!" diye iğrenç bir espri patlattı Kokarca ve işaretparmağıyla gökyüzünü gösterdi. Çürük dişlerini gösteren sırıtmasıyla, esprisine sadece kendisi güldü.

"Gülüyorsun ama sanki sen ne yapacağını buldun."

"Buldum tabii oğlum. Elektrosolar çöp kovası robotu yapacağım," diyerek gururla projesini anlatmaya başladı. "Elektrikle ya da güneş enerjisiyle çalışan atık geri dönüşüm sistemi. Çöpleri içine atmıyoruz. Mesela cipsi yedin, paketi yere atıyorsun. Robot onu gelip alıyor ve anında geri dönüşüm işlemi başlıyor."

"Peki neye dönüştürüyor?"

"Yeniden içi dolu bir cips paketine," diyerek sırıttı. Ona çok kötü koktuğunu ve projesinin bir proje değil de bir hayal olduğunu söylemek isterdim ama Dion'un sözünü hatırladım, "Konuşamıyorsanız şarkı söyleyin."

Projesini anlatmaya devam ederken benim keyiflice şarkı mırıldanmam Kokarca'nın hoşuna gitmedi sanırım, "Sen ne anlarsın projeden, öyle değil mi Deniz," diyerek Sümüklü Deniz'den destek istedi.

Sümüklü Deniz, Kokarca'nın projesini duymamasına rağmen ona hak verdi. "Elbette, o hiçbir şeyden anlamaz."

Sümüklü kesinlikle bana âşık!

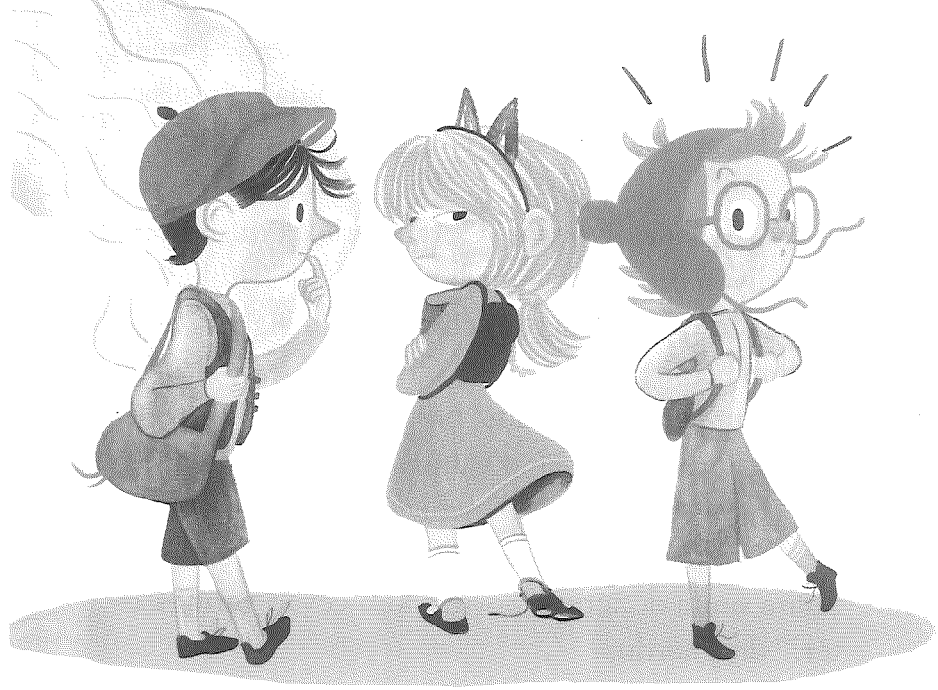
Alzheimer'la ilgili araştırmalar yapmak için kütüphaneye gömüldüğüm gün, beni yakalamaca oyununa davet etmişti. O beni yakalayacakmış, ben de onu! Bunun ne anlama geldiğini biliyorsunuz değil mi? Bu artık sevgili olacağız demektir. Elbette hayır! Deniz akıllı, güzel bir kız ama sanki burnunda çeşme var ve ben sümükten iğreniyorum. Neyse işte, o günkü davetini reddetmedim ama daha kötüsünü yaptım: Duymazlıktan geldim. İşte o günden sonra Sümüklü Deniz, Kedi Kadın'a dönüştü ve benden nefret ediyor. Bir düşman daha kazandım.

"Sen ne projesi hazırlıyorsun," diye merakla sordu Kokarca, Sümüklü'ye.

"Elektrikle çalışan rüzgârgülü yapacağım," dedi Sümüklü trip atarak.

Trip atma hırsı kime trip attığını unutturdu.

"Vay harika bir fikir," dedi Kokarca. Oysa saçma bir fikir ve mantıksız. Sanırım Kaan, Deniz'e yazıyor. Bunun Mete Sözlüğü'ndeki anlamı; Kaan, Deniz'i seviyor! Aşk üçgeni alarmı çalıyor! Daha fazla dayanamayacağım.

"Arkadaşlar, mekanik ve anlamsız projelerinizde size başarılar dilerim. Benim yapacak çok işim var, sonra görüşürüz," deyip tüydüm.

"Mete, o bereyi kafandan çıkarmazsan bitleneceksin," diye arkamdan bağırdı Deniz.

Herkes bereme taktı. Çıkarmayacağım işte, çı-kar-ma-ya-ca-ğım! Siz kendi sümüğünüz, kokan koltukaltlarınızla ilgilenin. Kafada bit beslemek çok da kötü bir fikir sayılmaz! Proje konusu mu yapsam acaba! Neyse kendimi ciddiyete davet ediyorum, hiç istemesem de acilen bir proje hazırlamalıyım. Çünkü anne ve babama söz verdim. Keşke projeyi yapmasam da bana kızmayacaklarına dair söz alsaydım. Hayaller... Gerçekler...

"Mete, sana diyorum? Cevap verecek misin soruya?" diyen bir ses uyandırdı yine beni. Geldik mi?

"Özür dilerim öğretmenim, ne dediğinizi duymadım?"

"Aklın nerelerde senin? Ne düşünüyordun?"

"Şey, projemle ilgili düşünüyorum öğretmenim?"

"Aferin sana, proje ödeviniz çok önemli, sen düşünmeye devam et o halde," dedi Berna Öğretmen. Sonra sınıfa dönerek, "Soruya kim cevap vermek ister?" diye sordu.

Bana inandı anlaşılan, yırttım bu sefer. Yalan iyi bir şey değil bunu biliyorum ama yalan söylemiş sayılmam, eksik anlattım diyelim. Berna Öğretmenimi çok seviyor olsam da şu an yetişkin nasihati duymak istemiyorum. Yine de yalan söylediğim, pardon eksik anlattığım için özür dilerim, öğretmenim!

Okuldan sonra koşarak dedeme gittim. Dedem kızarmış gözler ve şişmiş bir burunla karşıladı beni. "Neden ağladın, dede?" diye sorunca, "Ağlamadım. Sen bana sulugöz-zırıldak-şelale mi diyorsun? Bir paspas getir de yerleri silelim, paspas da yetmez evi su bastı, hatta sel oldu, arama kurtarma ekiplerini çağıralım mı demeye çalışıyorsun? Sinirlenmiştim, şimdi daha çok sinirlendim!"

Anlaşılan dedem ağladığını itiraf etmekten utanıyor. "Tamam, sakin ol şampiyon, neden sinirlendin?"

"Gözlüğümü bulamıyorum. Sen gittikten sonra, kahvemi ve sözlüğü aldım, okumaya başladım. İki sayfa değil, tüm sözlüğü okudum. Sanki geçmişimin kayıp parçaları tamamlanıyor gibiydi. Hatıralarım canlandı. Okudukça hatırladım, hatırladıkça... Gölgeler yerini aydınlığa bırakacak gibiydi, hayatımın içi bomboş değildi artık. Ama sonrasını

hatırlamıyorum. Biraz kanepenin üstünde uyumuşum sanırım. Uyandığımda gözlüğüm hiçbir yerde yoktu."

"Buluruz şimdi gözlüğünü, üzülme!"

"İki süper kahraman güçlerini birleştirdiğinde üstesinden gelemeyecekleri görev yoktur!" demeye hazırlanırken gözlüğün nerede olduğunu gördüm.

"Dede sen git elini yüzünü yıka, kendine gel. Biraz da ben etrafa bakınayım."

Dedem aynaya baktığında başının üstündeki gözlüğü fark etmiş olacak ki, "Buldum," diye bağırdı şekerini bulmuş bir çocuk gibi. Ve ben onun önüne dünyanın bütün şekerlerini sermek istiyorum.

8

Düşüncelerle saklambaç oynamak

Kara bulutlar dağılın üzerimden, Dağılma Festivali başladı! Sinekler, bir siz eksiktiniz, tepemde uçuşmayın. Bakın rica ediyorum, lütfen. Bu yaptığınız hiç hoş değil. Yeter artık, kesin şunu. Ben kaka değilim! Anladınız mı? Üstelik banyomu yapalı sadece bir buçuk gün oldu!

Karşı evin damında gördüğüm akbaba mı ne?

Duvarlar, sandalyeler, çatallar, saatler hatta oyuncaklarım bile, her şey ama her şey üzerime üzerime geliyor, âdeta Kâbuslar Evi'ne düştüm.

Kafamda tek bir soru var: Proje ödevim için ne yapacağım?

Düşüncelerim benimle saklambaç oynuyor sanki. Önüm arkam sağım solum sobe! Ve ben hiçbirini sobeleyemedim. Hep ebe olmak çok sıkıcı. Aklım diğerleri gibi kablolara, devrelere, yeni icatlara çalışmıyor. Zihnim daha çok dedem ve dedem

için yapabileceklerimle meşgul. Ama projemi hazırlamam, hatta sınıfın önünde sunum yapmam lazım.

Dion yardım et, hangi deliktesin Dion?

"Huzurla uyutmuyorsun, Mete. Yine bir sorun mu var? İnsan olalı bir fare yakalayamadı bu çocuk."

Dion, yine mi konuşuyor? Yok canım. Sağ yanağa beş kardeş, bu yetmedi, bir de sol yanağa. Ay, bu çok acıdı!

"Mete, deli misin?"

Hâlâ konuşuyor?

"Dion?"

"Mete?"

"Konuşuyor musun yine?"

"Konuşabildiğimi söyledim diye hatırlıyorum! Şu an yine yardıma ihtiyacın var, ta-daa! İşte buradayım! Hâlâ projen için kaygılandığını görüyorum ama senin projen zaten hazır."

"Nasıl yani? Hiçbir şey yapmadım ki henüz!"

"Deden için yaptığın şey en güzel proje! Sadece nasıl sunum yapacağını düşünmen gerek. Unutma kelimeler sihirlidir, doğru kullanmayı bilirsen! Ve lütfen vızıldayıp durma artık tepemde. Uyumaya çalışıyorum!"

"Dion, dur uyuma!"

Dion beni hiç sallamadan, odanın kapısını zarif patileriyle araladı ve güzel tüylü kuyruğunu bir asilzade gibi sallayarak gitti.

Kara bulutlardan biri okul yolunda peşime takıldı. Ben durdum o da durdu, ben yürüdüm, o da benimle yürüdü, arada yağmur yağdırdı ama bir tek ben ıslandım. Taktı bana!

Derken, düşüncelerim çıkmaz sokakta beni kıstırıp üzerime çullandı. Sağ kroşe, sol kroşe... Bu nefes kesen mücadelede 18. raundu geride bıraktık!

Okul girişinde öğretmenim görünüyor sayın seyirciler, 19. raund başlamak üzere...

"Günaydın, öğretmenim!"

"Günaydın, Mete! Düşünceli bir halin var yine. Her şey yolunda mı?"

"Öğretmenim, sizce proje deyince her zaman kablolar, elektrik devreleri, mekanik tasarımlar mı düşünmeliyiz?"

"Elbette hayır, Mete. Projeler çeşitlidir. Hazırladığın alana göre projen de değişir. Mimarlar da proje hazırlarlar, müzisyenler de, biliminsanları da," diye cevapladı, tatlı dilli öğretmenim. İstediğim cevaba hızla yaklaşıyorum sanırım.

"Peki bizim proje ödevimiz hangi alanda olmalı?"

"Ben bir alan belirtmedim. Benim için sorumluluğunuzun bilincinde olmanız yeterli."

O zaman, Dion'un da söylediği gibi gerçekten projem hazır demektir!

Sınıfa girmek için koşarak uzaklaşırken, "Çok iyi anladım, teşekkür ederim!" diye bağırdım.

Karşılık olarak, "Mete o bereööiiyıaıaa..." diye bir şey duydum. Cümlenin sonunu duymasam da anladım. Çıkarmayacağım işte!

9

Kıkırdayan çocuklardan güzel ne var dünyada!

İşte büyük gün! Trampetler çaldı, gerilim arttı. Birazdan borular üflenecek ve tüm günahkârlar sıraya dizilecek. Ama ben suçsuzum. Çizgi filmler ve havuçlu kekler aşkına, Dion şahidimdir ki suçsuzum!

Borular üflendi, kalenin kapıları açıldı. Artık çok geç, elveda sevdiklerim. Mete'ye ayrılan sürenin sonuna geldik, adaya veda eden isim belli oldu, game over, the end... Her ne denirse artık! Sakin ol Mete... Sakin ol deyince de öyle hemen sakinleşemiyor ki insan!

Annemin taktiği belki işe yarar. Sinirlendiğinde sakinleşmek için yapar ve genelde işe yaradığını söyler. İçine "çi" enerjisi dolduruyormuş. Yoksa "pi" miydi? Denemesi bedava! "Önce derin bir nefes al,

sonra yavaşça geri ver, sonra tekrar al tekrar ver, nefes al, ver." Hayır, bende işe yaramadı. Şu an tek istediğim bir toz bulutu olmak ve ilk rüzgârla dertsiz tasasız yok olmak.

Arkadaşlarım projeleriyle okul bahçesine girerken, ellerimin bomboş olması dikkat çekmiş olacak ki, tek tek projemin nerede olduğunu sordular. "Projen nerede, Mete? Evde mi unuttun yoksa, Mete? Şeytan aldı götürdü mü Mete?"

Gösterişi pek sevmem. Sizin gibi kırmızı halıda poz vermek zorunda değilim.

Podyumda kimler yoktu ki o gün. Otomatik çiçek sulama sistemi, renk değiştiren tişört, rüzgâr tribünleri, güneş enerjisiyle çalışan lambalar, elektrikle çalışan bisiklet, minik uçaklar...

Küçük robot hanım bugün çok şıksınız. Bir poz alabilir miyim? Evet, harika!

Ders başlamadan önce, herkes heyecanla projelerini anlatıyordu. Hızla ve nefes almadan sıra arkadaşı Cihan'a sunum yapan Kokarca Kaan'ın saçtığı tükürük gözkapağıma löp diye yerleşti.

Tam zamanında kapamamış olsaydım, tüm virüsler gözümün içine yerleşebilir; yollar, şehirler, parklar, kafeler, futbol sahaları, kütüphaneler, si-

nemalar, tiyatrolar, müzeler ve çikolata fabrikaları yapabilirdi. Müzisyen virüsler konserler verirlerdi. Havuzlu evler yapıp içinde televizyon izleyip kitap okuyabilir ve havuz kenarında güneşlenebilirlerdi. Tatillerde küçük bavullarını hazırlayıp gözümün içinde seyahate çıkabilirlerdi; kayak yapar, deniz kıyısındaki bir tatil kasabasında yüzer ya da bulutların üzerinde zıplar, uzanırlardı. Tercih onlara kalmış! Acaba virüsler gezegeninde gökyüzü ne renk olurdu? Gökkuşağı gibi rengârenk olsa harika olabilirdi! Ama çocuk yapmaları korkunç olurdu!! Çünkü o çocuklar gözümün içinde oradan oraya koşturup, bağırır, ağlardı. Sonra o çocuklar büyür, onların da çocukları olurdu! Özetle, gözümün içinde bir virüs kolonisi kurabilirlerdi. Sonra gözlerimden çapak yerine sümük akardı ve hatta zamanla tek gözlü bir canavara dönüşebilirdim.

Neyse ki çok geçmeden Berna Öğretmen sınıfa girince ben de dünyaya iniş yaptım. Bernacığım yoklamayı aldıktan sonra, "İlk önce kim tahtaya gelmek ve sunumunu yapmak ister?" diye sordu.

"Ben! Ben! Öğretmenim önce ben, önce ben!"

Yerinden kalkıp koşarak öğretmenin paçalarına sarılan ve "N'olur öğretmenim, n'olur önce ben,"

diye yalvaran Sibel ilk şanslı yarışmacımız oldu. Sırıtarak projesini alırken, "Yaşasın önce ben önce ben," diyordu hâlâ. Sibel sınıfımızın en heyecanlısıdır. Ancak okul projesinde neden bu kadar heyecanlandığına anlam veremedim. Bir tek ben miyim sunumdan korkan?

Sibel tahtaya çıktı. Öğretmen masasına sergisini açtı. Üç çeşit saksı, içi su dolu bir kap ve elektronik bir devre... Otomatik sulama sistemiymiş bu. Çiçeklerin sulanma zamanını ayarlıyor ve kap içindeki pompadan saksılara su devrediliyormuş. Bravo Sibel! Kuraklıktan ölen toprakları yeniden hayata geçirebilecek, böylece dünyayı kurtarabileceksin sanki. Niye huysuzluk yapıyorum bilmiyorum, güzel aslında. Biraz kıskandım mı ne?

Sibel bitirir bitirmez, parmaklar tekrar havaya kalktı. "Öğretmenim lütfen, benimki daha güzel..."

Bir sonraki şanslımız Berk'ti. Berk elektrikli bisiklet yapmış. İlginçti aslında ama keşke elektrikli scooter falan yapsaydı daha mantıklı bulurdum. Bisiklet için neden elektriğe ihtiyaç duyalım ki!

Berk bisikleti yazı tahtasına dayadı ve anlatmaya başladı. "Bunu yaparken akülü bir matkap kullandım ve matkabın şarjı bitene kadar bisiklet çalışabiliyor. İşte böyle..." diyerek gürültülü bisikleti

yaklaşık üç dakika boyunca sıraların arasında sürdü. Şarj bitince bisikletle birlikte sendeleyerek yere düştü. Tüm sınıf altına edercesine gülmeye başladı. Berk'in biraz önceki heyecanı gözyaşlarıyla taçlandı. Çocuklar bazen çok acımasız oluyor ama düştü yani nasıl gülmeyelim. Bernacığım Berk'i teselli edip bizi azarladıktan sonra sıra bana geldi. "Meteciğim, senin projeni dinlemek için heyecanlanıyorum," dedi Berna Öğretmen.

Ve kader anı... Dım-dım-dım-dım! Çaresizce tahtaya doğru yol alıyor ancak bir türlü ulaşamıyordum. Sanki hayatımın en uzun yolunu yürür gibiydim, sonsuzluğa yürüyordum! Tamam, biraz abartmış olabilirim. Az gittim uz gittim, dere tepe düz gittim bir de dönüp baktım ki hedefe ulaşmışım. Seyircilerimin karşısına çıkınca bütün spot ışıkları tepemde patladı. Mikrofonuma sıkıca sarıldım. Gerçek bir sanatçı gibi sahnenin tamamına hâkim olarak hikâyeme başladım.

"Tüm çocuklar masalları sever." Ne? Pardon hatlar karıştı. Hikâye anlatmıyorum, şarkı da söylemiyorum, virüslerle ilgili bir durum muydu? Buldum, projemi anlatacaktım.

"Gördüğünüz gibi elimde ne kablolar ne piller ne de elektronik devreler var. Dedem için hazırladığım

küçük bir sözlükle karşınızdayım." Bu kez doğru oldu. Sözlüğü masanın üstüne bıraktım. Nefesler tutuldu! Devam et, Mete...

"Benim proje malzemem insan ve sonucunda bir insanın hayatının kolaylaşması amaçlanıyor."

"Öğretmenim, Mete insandan mı proje yapmış? Çok havalı!" diyen Sümüklü Deniz'in tıslamasını duydum. Diğerleri de anlamsızca suratıma bakıyordu. Anlatmaya devam ettim.

"Dedem, Alzheimer hastası ve hastalığı yüzünden beynindeki devrelerde sorunlar yaşıyor. Yani isimlerimizi, hatıralarını unutuyor ve günlük aktivitelerini gerçekleştirmekte zorlanıyor. Ben bu devreleri tamir etmeye çalıştım. Hatıralarını topladığı kutuyu açıp, istediğini seçmesine ve içinden çıkarmasına yardımcı olabilmek adına bu projeyi hazırladım.

Yapamıyorum, anlatamıyorum. Sahne heyecanını atamadım üzerimden!

"Öğretmenim, Mete dedesinin beyninin içine mi devre kurmuş? Çok havalı!"

Off-bir-sus-Deniz! Tekrar deniyorum. En baştan...

"Dedemin beyni, bazı fonksiyonlarını yitirmiş bir elektrik devresi gibi. Hatırlamakla ilgili sıkıntıları var. Ben..."

Bana bakan şok olmuş gözler dikkatimi dağıtıyor. Anlayacakları dilden denemem lazım. Sözlüğü elime aldım. Ona dokunmak iyi hissettirdi.

"Hepimiz bilgisayar kullanırız ve bilgisayarlarımızda dosyalar oluştururuz. Müzik, film, oyun, ödev gibi. Ve bu dosyaların içinde de dosyalar var; mesela '2015 Yaz Tatili Fotoğrafları' ya da 'Animasyon Filmler'. İnsan beynini de bilgisayar gibi düşünün; beynimizde oradan oraya koşturup hatıralarımızı dosyalayan, korumaya çalışan ve silen küçük insancıklar var. Bu insancıklar Mete dosyası, 3-4-5 yaş hatıraları, mutlu-mutsuz anlar, ilk hediye, konuşma, yüzme ya da bisiklet hatıraları gibi dosyalar oluştururlar. Hatta salak kelimesinin anlamını öğrendiğimiz an ve arkadaşımıza salak dediğimizde annemizin kızması gibi dosyalar bile olabilir beynimizde..."

Gülüşmeler mi duydum ne? O halde devam!

"Hepsi beynimizin içinde ve ihtiyaç duyduğumuzda içerideki insancıklar onları bulup bize hatırlatır. Ayakkabı bağlamaktan tutun, en özel duygumuza kadar her şeyi hatırlarız. Biz farkında olmasak bile, hatıralarımız bizi oluşturur. Bu sayede, her gün tekrar tekrar okumayı öğrenmez ya da azar işitmeyiz."

Kıkırdayan çocuklardan güzel ne var dünyada, oh be! Bernacığım da tebüssüm etti sanki.

"Ama bazen elimiz yanlış bir tuşa çarpar ve önemli bir bilgiyi geri dönüşüm kutusuna göndeririz. Hatta dedemin hastalığında olduğu gibi, bilgisayarımıza virüs girer ve format atılması gerekir. O zaman, çok az dosyayı kurtarabiliriz ve bazı durumlarda bilgisayarımız sıfırlanmış bir şekilde bize döner.

Herkes dehşete kapıldı, gözbebekleri büyüdü! Sanırım yine batırmak üzereyim.

"Hazırladığım sözlük, dedemin beynindeki insancıkların dosyalara daha kolay ulaşmasını sağlıyor. Dedemin rahatsızlığı iyileşmedi ama sözlük her zaman yardımına hazır."

"Meteciğim, sözlükle ilgili biraz daha detay verir misin? Bir ömürlük hatırayı bir sözlüğe nasıl sığdırabildin mesela?" diye sordun ve yaktın beni Berna Öğretmenim.

"Günlük ihtiyaçlarının karşılığı olan sözcükleri hatıralarıyla birleştirip tanımladım ve sözlük böylece ortaya çıktı. Bu sözlük, dedemin belleğindeki birkaç izden ibaret. Dedem her gün birkaç sayfa okuyarak beyin jimnastiği yapıyor ve hatırlama konusunda hızlanacak. En azından hastalığın hızlı

bir şekilde ilerlemesi engellenebilir. Hâlâ bitmiş sayılmaz bu sözlük. Hastalık devam ettiği sürece yenilenmesi, geliştirilmesi gerekebilir. Çünkü dedem hatırladığı ve unuttuğu anıları seçemiyor. Beni unutuyor ama şarkıları baştan sona eksiksiz söylüyor. Belki sözlük projemi müzikle geliştirebilirim."

Sözlük-müzik projesi de nereden aklıma geldiyse. Harika fikir!

"Öğretmenim, Mete ödevini tamamlamamış ki! Hâlâ bitmedi dedi. Ona zayıf puan mı vereceksiniz?" diye tekrar tısladı Sümüklü Deniz.

"Denizciğim, biraz daha iyi dinlersen Mete'nin ne demek istediğini anlayacaksın," diye beni savundu canım öğretmenim.

Ve "Mee-te! Me-te!" tezahüratlarıyla tekrar sahnedeyim.

"Hatıralarımız bizi oluşturur ama bizi oluşturan hatıralar sadece kendi hafızamızda yer almaz. Mesela benim beynimde bir Mete dosyası olduğu gibi, sizde de bir Mete dosyası var. Dedem kendini unutsa bile, biz onunla ilgili hatıralarımızı yani dedemi unutmayacağız. Proje deyince herkesin aklına matematiksel veriler, kimya ya da fizik bilimi çalışmaları gelir. Bence bilim, insanların yaşam koşullarını iyileştirmek, geliştirmek için yapılan çalış-

maların bütünüdür. Yeni bir şeyler icat etmek ya da var olanları geliştirmenin yanı sıra –ama kesinlikle var olanları taklit etmek değil– varoluşun en büyük projesi olan insanın hayata yeniden adapte olmasına yardımcı olmak da bilimdir."

Yok artık, bu cümleyi ben mi kurdum? İçime Dion mu kaçtı? "Yani, aslına bakarsanız ben sadece sizin ödeviniz için proje hazırlamadım öğretmenim. İnsanlık ödevimi, torunluk ödevimi hazırladım. Ve bu ödevim, torun olduğum müddetçe devam edecek yani her zaman."

Berna Öğretmen gözleri dolu dolu, yüzünde bir gülümsemeyle bana bakıyordu. Yanıma geldi, sırtımı sıvazladı, saçlarımı karıştırdı. Utandığımı hissettim, bakışlarım yere indi.

"Aferin sana, Mete! Sen şimdiye kadar tanıştığım en büyük biliminsanısın."

Tam 10 yıl 9 ay 13 gün 11 saat ve 48 dakikalık hayatım boyunca, hiç bu kadar mutlu olmuş muydum?

